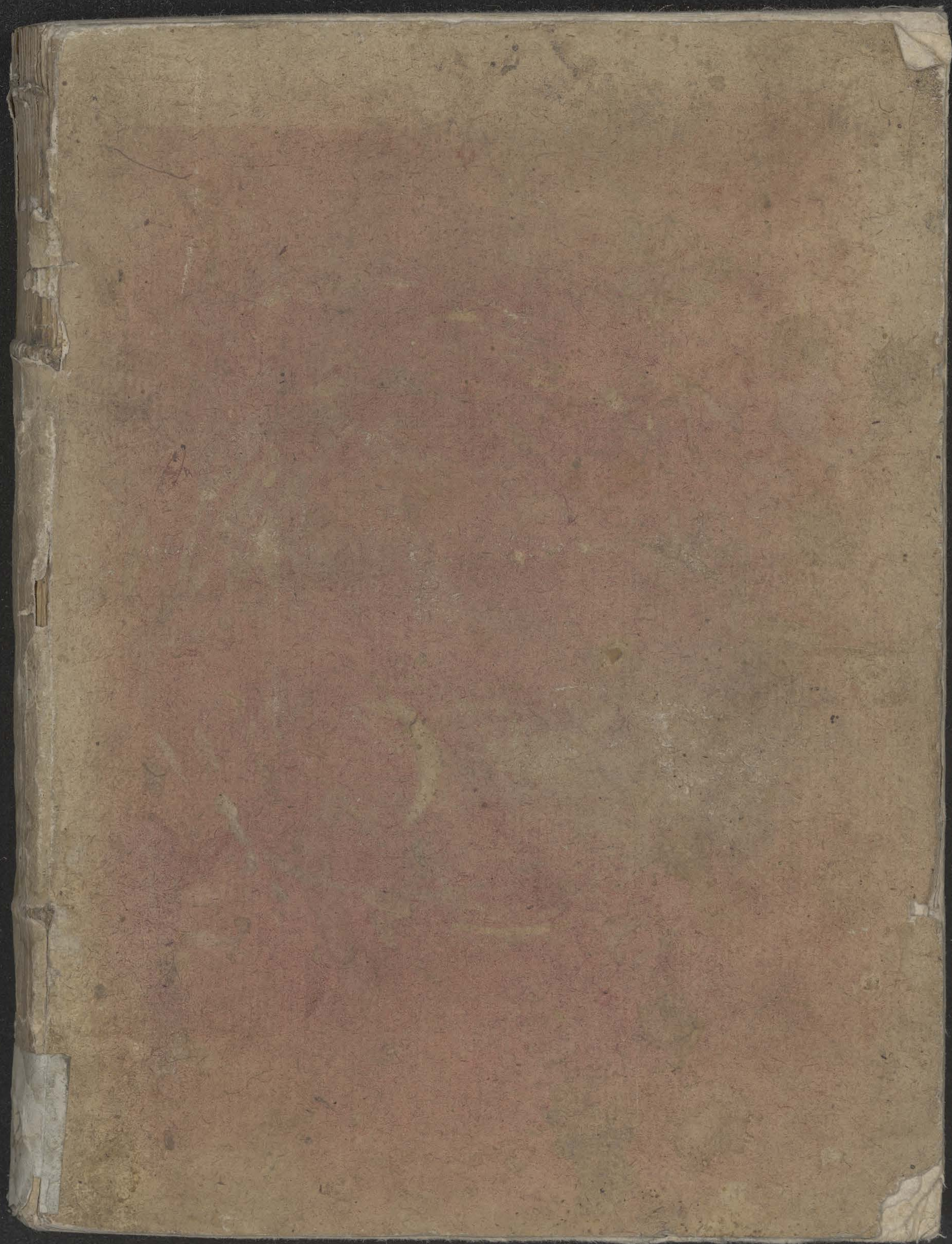

LAUREÆ TRIUMPHALES

Sanctorum Martyrum, Confessorum, Virginum, & non Virginum.

PATRONORUM & PATRONARUM

REGNI POLONIÆ,

Eremit: Seu Camaldul:

ELOGIA

Eorundem Sanctorum Patronorum Polonorum,

Insula *Sermone ligato* Vygrensis

PROPOSITA,

Per M. JACOBUM PAULUM RADLINSKI, Polonum, Sacræ Theologiæ Doctorem, Ordinis Canonicorum Regularium Custodum Sanctissimi Hierosolymitani Sepulchri, Christi Domini, Præpositum GENERALEM Infulatum.

Anno Domini 1757.

CRACOVIÆ. Typis Præfecti Typogr: suæ Celsitudinis R. Petri Antonij FROLA.

Laudemus Viros glorioſos: & Parentes noſtros in generatione ſua, -- Dominantes in Poteſtatibus ſuis, homines magni virtute, & prudentia ſua præditi, nuntiantes in Prophætis Dignitatem Prophætarum -- & narrantes carmina ſcripturarum. Homines divites in virtute, pulchritudinis ſtudium habentes, pacificantes in Domibus ſuis. Omnes iſti in generationibus Gentis ſuæ gloriam adepti ſunt, & in diebus ſuis habentur in laudibus.

Eccleſiaſtici cap: 44. v. 1. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

SERENISSIMÆ
POLONIARUM
Imò Cælorum & Orbis Universi
REGINÆ,
BEATISSIMÆ VIRGINI
MARIÆ,
Immaculatè Conceptæ,
Primariæ & Principalissimæ Patronæ,
Sanctis item Martyribus, Confessoribus, Virginibus, & non Virginibus, Patronis præfati Regni Poloniæ,
Indignissimus Author hanc minimam opellam, arduissima negotia Ordinis sui, & ultimum vitæ suæ terminum
D. D. D.

PRÆFATIO
Ad Benevolum Lectorem.

DUm Anno 1757. in Mense 7bri in gravem morbum inciderem; cautissimus & prudentissimus consuluit Medicus, ut à Studijs & laboribus gravioribus vacarem, & penitus nihil agerem. Cùm autem graviùs erat nihil agere, & otio indulgere, quàm morbum sustinere, ideo mihi elegi talem occupationem mentis, quæ magis distraheret & recrearet, quàm me gravaret.

 Elegi

Elegi ergo componere & scribere sermone ligato Elogia Sanctorum Patronorum Regni Poloniæ: qui labor nè me gravaret, non violentè nec continuò eidem incubui, sed identidem & diversis temporibus, hoc est partim vacando, partim aliquid scribendo, præsertim quando somnus totius noctis recessit ab oculis meis: tunc enim melius erat de Elogijs Sanctorum aliquid cogitare, quàm mentem vanis phantasmatibus & melancholia tristium rerum occupare, & se ipsum conficere. De Sancto Gregorio Summo Pontifice Breviarium sic habet: *Admirabilia sunt, quæ dixit, fecit, scripsit, decrevit præsertim infirma semper & ægra valetudine..* Sanctus Thomas Aquinas, Angelicus Doctor. *Missus à Gregorio X. ad Concilium Lugdunense in Monasterio Fossæ Novæ in morbum incidit, ibi ægrotus Cantica Canticorum explanavit.* Clarissimus Vir M. Stanislaus Josephus BIEZANOWSKI, in Alma Universitate Cracoviensi Philosophiæ Doctor, Collega Minor, Ordinarius Pòëseos Professor oculis privatus Annò ab Orbitate visûs XXXV. scripsit, & impressit Epigrammata in Cantica Canticorum, & alios plures Libros. Joannes Baptista Agnensis pariter oculis destitutus, scripsit centum anagrammata, ex illis verbis: *Ave MARIA gratia plena Dominus tecum,* quæ itidem anagrammata præfatus M. Bieżanowski centum Epigrammatibus illustravit visu ab annis 18. orbatus. His partim Sanctis, partim alijs Clarissimis Viris nihil simile scripsi, neq; meum minimum laborem comparo illorum maximis laboribus, tamen exemplo illorum licuit mihi aliquid scribere, & imprimere etiam stante infirmitate. Hunc ergo infirmitatis meæ laborem, Tibi Amice Lector porrigo: si ergo placet, legas hæc sanus, quæ ego infirmus scripsi, composui, & Typis imprimendum esse censui, ad Majorem Dei & Sanctissimi Sepulchri JESU Christi Gloriam, B. V. MARIÆ Immaculatè Conceptæ Honorem, & Sanctorum Patronorum Regni Poloniæ Venerationem.

ELO-

ELOGIA
SS. Patronorum & Patronarum Regni Poloniæ.

Cùm B. Virgo MARIA Immaculatè Concepta, ſit Prima, & Principaliſſima Patrona Regni Poloniæ, proinde de Illa primariò deberent dari Elogia, ſed quia in aliis meis ſeorſivis libris, jam illa propoſui, præſertim in Libro, cui Titulus: Trophæa Immaculatæ Conceptionis: *& in altero, cui Titulus:* Imago Thaumaturga Częſtochovienſis: *& in alijs ſparſim Opuſculis meis impreſſis, ideò hìc brevitatis Studiô, à pluribus elogijs abſtinendum eſſe cenſui. Nè tamen hoc Opuſculum vacet omni elogio, B. V. MARIÆ, unicum hìc profero in ſequentibus verſiculis.*

QUòd tot Patronos mereantur Regna Polona,
Ex illis magnum robur, honorq; fluit:
Sed quòd Patronam veneretur, habentq; MARIAM,
Hic eſt ſupremus proſperitatis apex!
Sicut enim Sanctos, excedit honore MARIA,
Sic tutela ſui, maxima, firma, potens:
Plus Regina poteſt, defendere ſola MARIA!
Omnes quàm Sancti, cunctaq; caſtra Poli!

Hôc præmiſsô de B. Virgine MARIA breviſſimô Elogiô, jam de SS. Patronis Polonis, à Menſe Martio inchoamus elogia.

MAR-

M A R T I U S.

Die 4ta Martij, de S. Casimiro Confessore, Principe Regio Poloniæ.

I.

S. Casimirus juveniles artus, ciliciîs & jejuniîs extenuabat.

HÆc ætas Juvenum, quamvis jejunia vitet,
Et carnem propriam, frangere sæpè cavet:
Iste tamen Juvenis Princeps jejunia servat,
Corpus mancipium constituitq; suum:
Vincendo carnem, mentem vicitq; rebellem,
Invictus Princeps: Rex fuit atq; sui!

II.

Spretô Regali lectô cubabat in humo.

QUamvis adfuerant Casimiro regia lecti,
Commoda, splendores, deliciæq; Domus:
Attamen omissô regalis more cubilis,
In dura passim nocte cubabat humo:
Atq; rigabat eam lachrymarum flumine largo,
Continuas lachrymîs ingeminando preces.
Ex terra dicta precibus, lachrymisq; rigata,
Virtutum flores, & rubuere rosæ.
In terraq; jacens, jam rectè dicere quivit:
Lectulus hic noster floridus atq; virens!

III.

S. Cásimirus sæpe orabat ante fores Templorum.

FAtidico Vati cupiens Regiq́; placere,
Urias: Regis dormiit ante fores:
Ut placeat Superis noster Casimirus, & adsit,
Ante fores Templi sternitur, atq́; jacet:
Sed non dormivit, potiùs vigilavit ad auram,
Exorans Numen, propitiumq́; Polum:
Ut non dormivit, sic plùs lucratus ab Alto,
Quàm miles somnô, pace quiete fruens.

IV.

SArmatici Regni præclaros inter honores,
Custodes Regni Rex pius ipse creat:
Est quorum munus, Regni servare Coronas,
Thesaurisq́; Sacris invigilare Throni:
Hic noster Princeps, quærendo Regna Polorum,
Templorum *Custos* curat adesse vigil:
Excubias istas Templorum sæpe frequentans,
Jam *Custos* Regnans, cernitur esse Poli!

V.

In Christi contemplanda Passione assiduus.

QUàm multi Juvenes, menditantur inania mundi!
De Christo passô, mentio nulla, Cruce!
Regius hic Juvenis, tempus juvenile dicabat,
Ad contemplandum vulnera, propra Crucis!

Ut

Ut Cruce nunc Reges, ornans diademata Regni,
Sic juvenis texit, viſcera, corda Cruce!
Et meditatus erat, Sanctiſſima Vulnera Chriſti,
Illius vitæ, Paſſio, meta fuit!

VI.

Miſſarum ſolemnijs, adeò erecta in Deum mente adeſſe ſolebat, ut extrá ſe rapi videretur.

CUm tanto Studio, audivit Myſteria Miſſæ,
Ut raptus totus ſenſibûs inde foret!
Ut totum rapuit ferventi pectore Numen,
Numine ſic raptus, debuit eſſe ſimul.

VII.

Caſimirum Patrem induxit, nè Schiſmátici nova templa conſtruerent.

SIc dilatandæ fidei fervebat amore!
Ut proprio calcar ſubderet ipſe Patri!
Nè nova Schiſmatici fundarent Templa, Capellas.
Lapſaq; per cariem, ne reparare queant.
Conſiliô dictô, tantùm perfecit & egit!
Mox ut Schiſmaticis Templa minuta forent:
Jam verò populis, PETRI mandata ſecutis,
Templa piis manibûs, multiplicata ſtatim.

VIII.

Virginitatem ita coluit, ut mallet mori, quàm illam amittere, juxta illa ipsius Casimiri verba: Malo mori, quàm fædari.

OMnis terra, genus, clamat quæcunq; propago,
Vivere concupio, nolo repente mori:
Malo mori, quàm defœdari corpore, mente,
Principis istius clamat, & instat amor!
Naturam totam, facto superavit in isto!
Angelus in nostro corpore verus erat!

IX.

VIrgineum florem quantùm Casimirus amavit!
Ex ejus rara dexteritate legas:
Quòd mallet promptè mortem tolerare tremendam,
Quàm sese tantô despoliare bonô!
Virginitas etenim vitâ est præclarior ipsâ!
Hæc illi potior, quàm sua vita fuit!

X.

AD Confessores Casimiri Laurea spectat,
Attamen absq; suo sangvine, Martyr erat!
Nam pro Virgineo carnis, mentisq; pudore,
Effudit vitæ larga fluenta suæ!
Ac effudisset totius sangvinis æquor,
Si decrevissent, hæc holocausta, Poli.

XI.

Lithvanis contra hoſtes ſuccurrit.

POſtquam Lithvanos veniens invaſerat hoſtis,
(Contra quem vires non habuere pares,)
Tunc ſe præſentem Caſimirus monſtrat in alto,
Victrices palmas conciliavit eis:
Qui Princeps ſeſe tàm dextrè vicerat olim,
Hoſtica debuerat vincere caſtra magis!
Nam qui ſe vincunt, acquirunt robur, & arma,
Ut quoſvis hoſtes vincere, tela queant.

XII.

Corpus Vilnam delatum, multîs claret miraculîs.

COrpore Stânslai munita Cracovia fulget,
Kentenſis pariter Carne Joannis ovat:
Sarmatiæ Phænix Hyacynthus, Flos & honoris,
Exuviîs Urbem, condecorare ſtudet.
Haliciæ Princeps, nimiùm Regina pudica,
Hac ſibi delegit ſemper in Urbe locum.
Urbem quid Vilnam, cælos extollit ad ipſos?
Extollit, propria Sol Caſimirus ope!
Nobilitatq; ſuo, communit corpore caſto,
Quod magis eſt gemmîs, ac adamante nitens.
O felix tantô theſaurô Vilna fidelis!
Hunc recolas, ſerves, optima, dives eris!

XIII.

S. Casimirus docuit & censuit B. V. MARIAM esse Immaculatè Conceptam, ut constat ex ejus Hymno: Omni die dic MARIÆ: *ubi B. V. MARIAM appellat* Gemmam decentem, Rosam recentem, Castitatis Lilium, *& ulteriùs ibidem dicit*: Pulchra tota sine nota cujuscunq; maculæ.

QUi Christi Matrem, primæva labe carentem,
Defendunt, censent, continuòq; docent:
Hi sunt innumeri, quos inter debet haberi,
Regius hic Princeps, magna Corona Throni!
Is Divam docuit gemmam candore decentem,
Et proclamavit fortiter esse Rosam:
Lilium & intactum, purum, castumq; vocavit,
Et pulchram totam, censuit absq; nota.
Hæc quæ prædictô propriô clauduntur in Hymno,
Immaculata docent, Virginis esse bona:
Ergo dicendus Doctor, Cultorq; MARIÆ,
Quæ per Eum radians, pura, serena patet!

XIV.

Hymnum: Omni die: *vult secum sepeliri.*

DUm moriturus erat: protunc cum corpore vili,
Hymnum Virgineum, consepelire petit:
Ut demonstraret, quòd decantare MARIAM
In tumulo vellet, depositoq; suo.

Quantus amor fuerat magnæ, puræq; MARIÆ!
In tumulo, Quam post funera justa canit!

H Y M N I
De S. CASIMIRO.
H Y M N U S I.

SOl Polonorum Casimirus, ortus,
Gente de magna, gremioq; Regum,
Rex micat verus faciendo Divûm
Munera Regum.
Puppus à doctis, docilis Magistris,
Artibûs Sacrîs, pietate clarus,
Aspera carnem cohibebat escâ,
Ciliciôq;.
Regij lecti repulit nitorem,
Nocte prostratus super ipsa terræ
Signa: poscebat Triadem potentem,
Dona superna.
Passio Christi redimentis Orbem,
In sua semper radiabat ara,
Probra mærorum meditatus, atq;
Vulnera quinque.
Pauperum Cultor, Benefactor ingens,
Obtinet nomen Patris, inde natum,
Subditis largè populis dat, offert,
Dulce levamen.

Mortuis vitam, tribuit salutem,
Lucis amissæ dedit astra cæcis,
Et pedes claudis solidavit ambos,
Vincula solvit.
Qui Confessorum reficis labores,
Istius Sancti precibus rogatus,
Aufer à nobis scelus omne mentis,
Armaq; pelle.
Sit salus illi, decus, atq; virtus,
Qui super cæli solio coruscans,
Totius mundi seriem gubernat,
Trinus & Unus. Amen.

HYMNUS II.

CHriste supremum decus, atq; lumen,
Principis nostri, pretiumq; summum,
Ejus excelsis meritis resolvas,
Crimina nostra.
Angelis vitam similem trahebat,
Innocens gestîs, meritîsq; luxit,
Nos pari vita facies micantes,
Atq; vigentes.
Ut tibi semper studuit placere,
Ad fores Templi vigilavit orans,
Sic Tuæ Matris satagebat esse,
Cultor Amicus.

Tempore quovis radiantis ortûs,
Canticum *Matris* reſonabat ardens,
Nulla tranſivit ſine laude DIVÆ,
Hora, dieſq;.
Candor ut veræ Fidei micaret,
Tunc Patrem Regem petit, inſtat, orat,
Ut neget ſectis reparare Templa,
Schiſmata tollat.
Qui Confeſſorum reficis labores,
Iſtius Sancti precibus rogatus,
Aufer à nobis ſcelus omne mentis,
Armaq; pelle.
Sit ſalus illi, decus, atq; virtus,
Qui ſuper cæli ſolio coruſcans,
Totius mundi ſeriem gubernat,
Trinus & Unus. Amen.

DIE 9. MARTII.

De S. Cyrillo & Methodio in Archi-Diœceſi Gneſnenſi.

I.

S. Cyrillus & Methodius Fratres & Pontifices, Slavinam Gentem converterant ad Chriſtum.

QUos urbs concepit toti clariſſima mundo,
Conſtantinopolis, progenuitq; Viros:

Illos

Illos Slavinæ gentes habuere Magiſtros,
Doctores primos, & coluere Duces:
Nam per eos primò ſemen ſumpſere ſalutis,
Et veram CHRISTI, mox didicere fidem!
Pontifices iſti Byzanti ſangvine nati,
Cur Urbem, Patriam deſeruere ſuam?
Indiguere magis doctrinæ ſemine Slavi,
Quàm Byzantini pectora corda ſinus:
Sic ergo Patriam, Matres, Fratreſq; relinqvunt,
Ad Slavos pergunt, pluraq; Regna volant.

II.

S. Cyrillus Corpus S. Clementis invenit in mari.

DUm Gazanorum lingvam, diſcitq: loquelam,
Cyrillus cupidus corda docere gregis.
Clementis Sancti, Corpus venerabile merſum,
In ſibi vicino comperit ore maris:
Anchora cûi fuerat ſtrictè connexa, ligata,
Marmoreo in Templo cælitus ante dato.
Quando quærebat gentes Cyrillus, oveſq;
Dum convertendos quærit in orbe greges.
En Rector cæli, tantos ſolvendo labores,
Clementis corpus providet, addit ei:
Hôc ut compertô, ſemper ſpèctaret ad illud,
Exemplar tanquam, vel ſpeculumq; ſuum.
Hôc ut lætetur, firmetur, vel recreetur.
Ex illo vires, ſubſidiumq; ferat.

III.

INvenit quando Cyrillus Martyris artus,
Invenit ſummam, Paſtor anhelus ovem.
Nam Clemens fuerat præ cunctis gentibus, alma
In Chriſti ſolio, maxima prorſus Ovis.
Clementis Corpus tàm multo ſangvine ſparſum,
Et per tot cæſum vulnera, tela manens.
Et tandem pelagi contectum fluctibus, undis,
Marmoreo Templo conſpicuumq; ſimul.
O quantum cæli donum, rarumq; monile!
Quando Cyrilli venit ad ora, manus!
Gaudia Cyrilli poterit quæ ſcribere penna?
Lætitiam quænám dicere verba queunt?
Ex hoc invento theſauro, divite gaza!
Ex tam ſublimi munere, ſorte bona.

IV.

S. Cyrillus & Methodius non ſine Corpore S. Clementis ad Moravos perveniunt: Svatoplugum Regem Velogradi ſedem habentem, cum ſua gente captizant, quem, & Bohemiæ Ducem Borzyvojum, cum ſua Uxore S. Ludimilla, eodem ſacro lavacro tingunt.

NOn ſolis tantùm Slavinis Gentibus iſtud,
Sparſerunt Fidei dulce, perenne bonum.
Hi ſed Pontifices ambo, magniq; Magiſtri,
Ad Moravorum ſe ſtatuere ſolum.

Et

Et Svatiplugum Regem ſua ſceptra tenentem,
Vel gradi Sacro Fonte beante lavant.
Poſt diverterant ad Regnum fortè Bohemum,
Et Borzyvojum dogmata Sacra docent.
Omnia Divinæ Fidei monumenta, modumq; :
Baptiſmiq; Sacri, pura lavacra ferunt.
Qui duo Regna ſimul, cum tota Gente potente,
Veram monſtrantes edocuere fidem.
Præmia quanta ſibi debentur? munera quanta?
Illorum merces, ſunt duo Regna ſimul.
Converſi Reges grandi, ſudore, labore,
Regia, ſublimis, pulchra Corona ſibi!
Innumeræ Gentes Sacro Baptiſmate lotæ,
Illorum gemmæ, deliciæq; Sacræ.

V.

Quare S. Cyrillus & Methodius nullibi proceſſerunt ſine Corpore S. Clementis Martyris.

QUi voluere feras Chriſto convertere gentes,
Pontifices Summos conſuluere prius:
Cum Sanctæ Sedis faciebant omnia voto,
Conſenſu, placito, judicioq; ſuo.
Pontificis Summi Clementis nobile Corpus,
Doctores iſti, dum reperêre latens,
Sanctum Clementem præſentem ſemper adeſſe,
Cenſebant actis, officiiſq; ſuis:

Hinc ab eo tanquam ſemper præſente, manente,
Corporis inſignis, exuviisq́; ſacris:
Jus benedicendi ſumebant, atq́; petebant,
Et convertebant perfida corda gregis.

VI.

S. Cyrillus & Methodius, Corpus S. Clementis Romam deferunt.

DOctores primi Slavinæ gentis, & orbis,
Poſtquam fundârunt, Regna per ampla fidem.
Sancti Clementis Corpus, præſtantius orbe,
Romam deportant, ſemper ibiq́; locant.
Pro qua Sede, Throno, prima Petriq́; Cathedra,
Innocuus Clemens cæde gravatus erat:
Hanc ipſam Sedem ſemper debebat habere,
Extremum expectans Judicis inde diem.

VII.

ROmani quando Clementis Corpus, ad Urbis
Romæ, pervenit mænia ſacra ſuæ:
Audiit, & lætata Sion, lætataq́; Roma,
Exultaverunt omnia membra PETRI!
Quòd ſuus advenit gratus Succeſſor, ad Urbem,
Quod ſuus Auditor, Diſcipulusq́; redux:
Ad propriam Sedem, Sponſam, ſoliumq́; beatum,
Ad Claves CHRISTI, Pontificumq́; Thronum!

Unde

Unde ſalutârunt ſe mutua pectora Patrum,
Hoc eſt Clementis, Principis atq́; PETRI:
Quòd quondam fuerant, diviſi climate terræ,
Nunc unô poſſint ſe recreare locô.
Nunc unâ Româ poſſint gaudere, potiri,
Atq́; Triumphali ducere ſole dies.
Hæc perfecerunt ampliſſima gaudia FRATRES!
Qui corpus Romæ, reſtituêre pium:
Participes facti, tanti, ſacriq́; triumphi!
Quem Clemens Martyr, percipit, atq́; Petrus.

*D*IE 17. MARTII.

De S. Gertrude Virgine, in Archi-Diæceſi Gnenſnenſi.

I.

Rex Dagobertus poſtulat, ut Gertrudis fiat Uxor Filij Ducis Auſtraſiæ, ſed illa reſpondit: ſe nullum velle habere Sponſum, niſi ipſum Chriſtum Dominum.

REx Dagobertus Gertrudem quando requirit,
Ut ſe Conſortem, Principis eſſe velit.
Reſpondit: nullum Sponſum quòd vellet habere,
Qui ſit de terræ pulvere, ſorde fluens.
Sed ſolum CHRISTUM Sponſum prætendit, amatq́;
Cûi deſponſavit cor, animámq́; ſuam.
Quam ſibi delegit partem devota Maria,
Optima per Chriſtum, dicta, probata fuit:

Pars quam Gertrudis delegit ſemper habere,
Optima defactò, nonne putanda manet?
Nam ſibi non hominem purum, decrevit amandum,
Aſt Hominem verum, propitiumq́; DEUM.

II.

Dum ille Procus perſiſteret in propoſito nubendi: Gertrudis fugit coram eo, in Galliam Orientalem.

DUm Procus in fixo nubendi perſtitit auſu,
Gertrudis prudens arripit ipſa fugam:
Pulchra fugæ ſpecies, quæ Chriſtum corde ſecuta,
Cæleſtis thalami gaudia plena tulit!

III.

Mortuo Patre Pipino, & Proco, Gertrudis rediit ad Matrem, & domum ſuam, in Monaſterium Virginum convertit.

DUm Pater atq́; Procus, naturæ fata ſubivit,
Ad Matrem propriam Virgo pudica redit:
Et cum Matre Domum totam, patrioſq́; Penates,
Clauſtrum in Virgineum mutat, ibiq́; ſedet:
Exercens caſtæ Sanctiſſima munera vitæ
Sanctis cum multis Virginibusq́; piis.
Quæ per virtutes Templum ſe fecerat ante,
Clauſtrum de propria fecit & illa Domo:
Ut Templum internum faciat perfectiùs, atq́;
Caſtiùs hîc vivat, ſanctior atq́; micet.

IV.

IV.

In Spiritualibus virtutibus ita profecit, ut à Sororibus, lux aliquando ſphæræ igneæ, ſuper Eam irradiare ſit viſa.

GErtrudis tantùm Sanctis profecit in actis!
Et tàm perfectam duxit amore viam!
Ut lux ignitæ ſphæræ circumdaret illam,
Ac à Virginibus viſa, probata foret.
Si lux viventem Gertrudem cinxit in orbe?
In cælo, quanto lumine cincta manet!
Ignea quam cinxit quondam clariſſima ſphæra,
Hanc modò, cælorum maxima ſphæra tegit.

DOMINICA II. POST PASCHA.

In Feſto SSmi Sepulchri Domini Noſtri JESU Chriſti, proprio Ordinis Canonicorum SSmi Sepulchri, tandem extenſo ad univerſum Regnum Poloniæ,

Exaltate Dominum DEUM noſtrum, & adorate ſcabellum pedum Ejus, quoniam ſanctum eſt. Pſal: 98.

I.

QUis detrectabit venerari dulce Sepulchrum?
Quod triduô CHRISTI dulcia membra tulit:
Nam ſi cuncta pedum Domini veneranda ſcabella,
Per Dominum quando tacta, vel uncta manent;

Sic

Sic Tumulus Solymæ contactus Corpore Christi:
Semper adorandus, tum venerandus adest.
Estq; pedum CHRISTI placitũ, gratumq; scabellũ
Corporis ac Ejus, mira, serena quies!

II.

Introibimus in tabernaculum ejus: adorabimus in loco, ubi steterunt pedes ejus. Ps. 131.

INtrabo quando terram securus ad illam?
Quæ CHRISTI meritîs, Sangvine tincta manet!
Quando tabernaclûm Christi, petrasq; videbo?
Ingrediar quando Sacra quiete Loca?
Hoc est: vivificum quando penetrabo Sepulchrum?
In quo Divini calce stetere pedes!
Corpore dum nequeam Portas intrare Sepulchri,
Illas, affectu compenetrare volo!
Visito corde meo Sanctissima signa Sepulchri,
In quo per triduum Christe sepultus eras.
Inq; Tuo tumulo, constanter vivere posco,
Ac in eo cupio, curo, peropto mori!

III.

Quis ascendet in montem Domini? aut quis stabit in loco sancto ejus? Psal: 23.

IN montem Domini quis nam conscendet? & ibit?
In Sancto poterit quis bene stare Loco?
Hoc est: quis scandet montem transibit ad illum?
In quo Salvator vulnera passus erat! In

In quo post mortem fuerat cum Carne sepultus,
Atq; resurgendo Victor ad astra redux.
Innocuus manibûs, mundatus pectore corde,
Ad montem dictum scandere quisq; potest:
Ergo mundemus dextras, & viscera nostra,
Possumus ad tumuli scandere signa DEI.

IV.

Quàm terribilis est locus iste? verè hîc non est aliud, nisi Domus DEI, & Porta Cæli. Genes: 28.

QUamvis Divinum sit semper svave Sepulchrum,
Sed metuendus adest hic tamen ipse locus!
Experiuntur eum Peregrini, sæpe timorem,
Sed simul agnoscunt, dulce & amoris opus:
Ingressi tumulum metuunt, membrisq; tremescunt,
Sed Christi Domini signa jacentis amant;
Dicunt: *hîc non est aliud, nisi Porta Domusq;*
Magna DEI! cunctis semper aperta manens.

V.

Non appropies huc! solve calceamenta de pedibus tuis: locus enim in quo stas, terra sancta est. Exod: 3

QUisquis adire cupis, petrosum Altare Sepulchri,
Non nimis appropies, sed magis esto procul:
De pedibusq; tuis solvatur calceus omnis,
Mens sit de cunctis libera, munda malis.
Nam locus in quo stas, JESUS in Carne quievit!
Terra nimis Sancta est, glorificata DEO!

A P R I L I S.

Die 15. Aprilis, de S. Adalberto Episcopo & Martyre.

I.

S. Adalbertus Divina Voluntate in illud tempus incidit, quô Slavis adhuc sine Evangelio viventibus, Sol Evangelij oriri cæpit.

PRæsul Adalbertus surrexit tempore tali,
Quô Slavis Christi non bene nota Fides:
Ast illis tantùm Fidei lux cæpit oriri,
Attamen in tenebris delituere suis.
Hunc Fidei Solem nascentem, Sol novus orbi,
Præsulis accendit, protulit atq; diem.

II.

Adhuc Puer Adalbertus periculosô morbô oppressus, DEO Matriq; Ejus dicatur.

QUando Puer morbô fuerat surgente gravatus,
Matri Divinæ redditur, atq; DEO.
His geminîs Fulcrîs Puppus crescebat ad alta,
Et magnîs meritîs, factus in orbe Gigas.

III.

Parentes Filium Adalbertum non priùs domô emittunt, quàm totum Psalterium memoriâ teneret.

HUnc Puerum ingenuum, magni clariq; Parentes,
Non priùs ex propria dispofuêre Domo:
Quàm

Quàm cunctos Psalmos Regis, Sanctiq; Prophetæ
Disceret: & memori mente teneret eos.
Taliter instructus, referebat signa Prophetæ,
Omnia Psalmorum metra profunda canens.

IV.

QUando malus Saulem regnantem spiritus anxit,
Rex Psaltes cytharâ, carmina sacra canit:
Pulsata cytharâ, cantato carmine Psalmi,
Moxq; recedebat spiritus ille stygis.
Martyr Adalbertus callens Psalteria tota,
Cantavit quoties Regia metra, stylum.
Hîs propellebat sævissima dæmonis arma,
Qui divexabat perfida corda soli.
A Christiq; jugo retrahebat plurima Regna,
Tartareo lacui subdere cuncta volens.

V.

MAgnates alii, raros habuêre Magistros,
Qui de Pontificum sorte, graduq; forent:
Filius hic Comitis non jam quocunq; Magistro,
Magdeburgensi Præsule gaudet, agit.
Qui fuerat Præsul cælo donante colendus,
Is per Pontificem, ritè docendus erat.
Ut de Pontificis gestîs, virtutibûs altis,
Pontificum mores, disceret, atq; modum.

VI.

Filio Slaunici & Streżyslavæ, ob eximiam ejus indolem, Episcopus Magdeburgensis pro Woytecho populari nomine, nomen suum Adalberti in confirmatione imposuit.

DUm Puer in Studiis, quavis virtute micabat,
Atq; piæ vitæ plurima signa dabat:
Tunc pro Woytecho populari nomine Præsul,
Nomen Adalberti nomine donat ei:
Quando Puer mores, implevit Præsulis actus,
Præsulis istius nomine dignus erat:
Præsuleam vitam, Personam, quiq; gerebat,
Præsuleum nomen, ritè referre quiit.

VII.

Novem totos annos, magnâ constantiâ ibidem commoratus, propter insignes virtutes, summumq; pietatis Studium Pragensis Episcopus designatur.

ANnos quando novem, Pragæ constanter agebat,
Et per eos melior, sanctior atq; fuit:
Tunc propter magnas virtutes, atq; labores,
Pragensis Præsul jure creatus erat!
Principis assensu, populi junctoq; favore,
Cæsaris ex votis Imperiiq; sui.
Electo tantum dissensum præbuit orcus,
Qui per eum justè, subijciendus erat.

Hæc

Hæc eſt virtutis præſtantia, gloria, merces,
Quòd dum perficitur, continuata manet:
Tunc Reges, gentes, exaltent protinus illam,
Et reddant ſemper, præmia juſta ſibi.

VIII.

Pragam vili equô & frænô canabæô venit, ac poſt pedibûs Cathedram adit.

POſtquàm Pragenſis ſumpſit faſtigia Sedis,
Ingreditur Cathedram, ſimplice vectus equô.
Poſtq; ſuam Sponſam pedibûs conſcendit, aditq;,
Atq; Poteſtatis debita juſta capit.
Cætus Apoſtolicus pedibûs per climata mundi
Tranſibat: Præſul tranſit, abitq; pedes:
Non petit ad currum fortes, tumidosq; jugales,
Cùm ſibi ſufficiant fulcra parata pedum:
Hunc modo Pontifices morem, praximq; ſequuntur,
Qui pedibûs Cathedras, ſemper adire ſolent.

IX.

Menſa ejus duodecim pauperes alebat ſemper.

QUâ mensâ Præſul communi lege potitus,
Ex hac non ſolus pane cibatus erat:
Aſt aluit lautè biſſenos ſemper egenos,
Ac providit eis, commoda cuncta ſitis.
Menſa pii Patris, duodeno paupere cincta,
Quid præſentabat? quod referebat opus?

En præſentabat Chriſti convivia Menſæ!
Quæ tot convivi's cincta, referta fuit:
Hinc quoties Præſul mendicos paverat illos,
Hanc Chriſti Menſam tunc meditatus erat.

X.

Meridies prandentem, media nox dormientem nunquam vidit.

UT mediata dies non vidit prandia menſæ,
Nonq; ſuum ſomnum nox mediata ſciit:
Quamvis lectus erat ſtratus, veſtitus honeſtè,
Sed locus ad ſomnum terra parata fuit.
Atq; lapis capiti ſubjectus, glebaq; ſimplex,
Impediens ſomnum, tempora ſacra premens:
In quo dormivit lapidis fundamine Jacob,
In titulum erexit, Templa, Domumq; DEI.
Supra quem lapidem requievit Præſul, & iſte
In titulum poſſet credo venire DEI:
Et poſſent in eo vaſtiſſima Templa parari,
Aræ fundari, ſacra litanda dari.

XI.

Summa & argumentum vitæ, piè ſeverus, & graviter mitis fuit.

SUccus Adalberti, vitæ veriſſima ſumma,
Manſvetudo fuit, plena rigore pio:
Hoc Prælatorum munus: ſervare rigorem,
Et mitem formam pandere corde ſinu.

XII.

S. Adalbertus Hierosolymitanam peregrinationem suscepit.

PRagenses Cives quando complere negabant
Jussa boni Patris, Præsulis atq; sui:
Ergo Jerusalem decrevit pergere velox,
Ut Tumulum Christi, cunctaq; signa colat.
Quæ Christus Dominus calcaverat, atq; sacravit:
In quibus expertus tela cruenta, necem.
Ex tam longinqua terrarum mole, viisq;,
In Christum passum constitit ejus amor!
Constat amor similis pro Christi laude *Sepulchri*,
In quo Præsul amans, corde sepultus erat

H Y M N I

De Sancto Adalberto Episcopo & Martyre.

I.

LUx Adalbertus solii Poloni,
Et Bohemorum decus, atq; fulcrum,
Patre Slaunico satus è vetusta,
Gente Rosarum.
A Rosis factus Roseus, pudicus,
Purpuram pinxit sibi de cruore,
Quem dedit Christi Fidei tenendæ,
Ejus amore.

Non

Non priùs tectîs abiit Paternîs,
Antequàm Psalmos didicisset omnes,
Semper hos ipsos, memorans in amplo
Tempore vitæ.
Præsuli Pragæ datus instruendus,
Per novem soles ibi commoratus,
Crevit in magnam pietatis augem,
Gestaq́; morum.
Pontifex Pragæ sua fata claudit,
Mox Adalbertum vocat Ottho Cæsar,
Præsul ut Pragam regat, atq́; pascat
Semine verbi.
Pavit: ast nullum tulit inde fructum,
Unde mox gentes adiit Polonas,
A quibus Gnesnæ Pater, atq́; Præsul
Ritè creatur.
Quam triennali spatio docendo,
Deserit; gentes alias adire
Censuit: messis melioris inde
Commoda sperans.
Prussiæ protunc populus superbus,
Luce Divinæ Fidei carebat,
Hanc adit Præsul, docet, atq́; lustrat
Perfida corda.

Dum

Dum ſonat CHRISTUM, Fideiq; lumen,
En ferox illum premit ampla turba,
Cædit hunc Patrem, ſibi qui ferebat,
Verba ſalutis.

Scindit in partes veneranda membra,
Alligat palo, caput hoc tremendum,
Quod modò gentes, recoluntq; mundi,
Omnia Regna.

Martyrum JESU radians Corona,
Martyris noſtri precibûs rogatus,
Aufer à nobis ſcelus omne mentis,
Armaq; pellas.

Sit ſalus illi, decus, atq; virtus,
Qui ſuper cæli ſolio coruſcans,
Totius mundi ſeriem gubernat,
Trinus & Unus. Amen,

HYMNUS II.

GNeſna priſcorum prior aula Regum,
Quæ Lechi primô ſoliô refulges,
Fers Adalberti meliùs coruſcum,
Sangvine corpus.

Quô magis ſplendes ſuper ipſa ſceptra,
Et magis luces ſuper omne lumen,
Et ſuper gemmas radiis micantes,
Clarius aſtris.

Quod

Quod licet Pruſſi rapuere per vim,
Id Boleslaus pretiô redemit,
Intulit Regno, ſoliiq; Gneſna
Urbe locavit.
Corpori Pruſſi poſuere taxam,
Quæ foret membris, ſimul æqua cæſis,
Pondus aſt parvum Caro ſacra fecit,
Numine cæli.
Corpus hoc Cæſar veneratus Ottho,
Viſitat plantîs, proprioq; corde,
Oſculô pacis, recolebat ore
Lipſana ſacra.
Principem Gentis jubet eſſe Regem,
Ut per hoc creſcat pia fama boni
Paſtoris noſtri, columenq; fiat.
Gentibus amplis.
Principis dextrâ recipit benignâ,
Corporis partem pretiô carentem,
Poſtq: Romanis pius Ottho, donô,
Collibus infert.
Cæſarem Reges imitantur ipſi,
Qui penes corpus, diadema Regni,
Et Thronum gentis tenuere quondam,
Omine fauſto.

Prin-

Principum formam populus capessit,
Visitat corpus, pariter Sepulchrum,
Artuum sacros cineres honorat,
Vulnera lambit.
Fausta quàm splendes celebrisq; Gnesna!
Quæ foves tantum pretium stupendum
Corporis sacri: cane, solve vota,
Pande triumphos!
Martyrum JESU radians Corona,
Martyris nostri precibûs rogatus,
Aufer à nobis scelus omne mentis,
Crimina dele.
Sit salus Illi, decus, atq; virtus,
Qui super cæli solio coruscans,
Totius mundi seriem gubernat,
Trinus & Unus. Amen.

M A J U S,

Die 2da de S. Sigismundo Rege & Martyre in Diœcesi Płocensi.

I.

S. Sigismundus Rex Burgundorum, ex infideli Patre natus, Regnum suum ad Christum convertit.

ARbore de sterili non provenit arbor abunda,
Sed sterilis fructum dat, generatq; malum:

Sîſmundus quamvis genitus de Rege Parente
(Qui Fidei Chriſti lumine nudus erat)
Hic tamen à cunis Chriſti ſectator, amicus,
Illius didicit verba, ſequiq; fidem:
Poſt ſanctîs meritîs, ſparſo virtutis odore,
Ad Chriſtum flexit ſubdita Regna ſibi.
Burgundos omnes in Chriſtum credere fecit,
Rex, Pater, & Præſul, conſtitit eſſe gregis.
Nam quos convertit, docuit per verba ſalutis,
Illos lactavit, progenuitq; DEO.

II.

Rex Sigiſmundus impulſu alterius Uxoris ſuæ, Filium ſuum ex prima Uxore natum occidit.

Sîſmundus quamvis tantum virtutis odorem
In totum Regnum ſparſerit ante ſuum;
Attamen Uxoris ſeductus fraude, dolôq;
Occidit Prolis pignora grata manu:
Sed ſicut quondam Pſaltes, Rex, atq; Propheta
Uriam ferro tradidit, atq; neci.
Sed poſt pænituit tám grandis criminis illum,
Illud delevit flendo: dolendo nimis!
Sîſmundus pariter quamvis occiderit atrox
Prolem, quæ fuerat proxima nata Throno:
Sed tantum poſthac fecit de corde dolorem,
Per quem delevit turpè, feroxq; nefas.

O Re-

O Reges mundi quantùm peccatis inique!
Tantùm contriti flete, dolete simul!
Et sic tolletis vel maxima crimina vestra,
Nam verus tollit maxima menda dolor!

III.

Sigismundus à Francis per proditionem Burgundorum occiditur, & submergitur aquis.

INvasere sui Regni dum climata Franci,
Atq; Sigismundi diripuere Thronum:
Burgundi nondum Christi de luce fideles,
In Regem proprium tela manusq; movent:
Et produnt Francis: Rex duro captus ab hoste,
In puteo veteri mergitur, atq; perit.
Sed sicut Joseph putei submersus in antro,
Ægypti Dominus, tum moderator erat:
Sismundus non tam Princeps, Rectorq; creatur
Ægypti, potiùs cælica sceptra capit:
Sicut Josephum præcinxerat annulus ille,
Quem Princeps Pharao cessit, eiq; dedit,
Sismundum cingit jam felix annulus: à quo
Æternæ vitæ pendet amica rota.
Utq; stolâ ex bysso tenui, linoq; paratâ
Josephus castus condecoratus erat:
Sismundum verò jam texit Purpura cæli,
Quam sibi promeruit sangvine, mersus aquis.

Auratæ torquis Joſeph veſtitus honore,
Aurea Sîſmundus ſæcula cuncta gerit.

Die 4ta Maji de S. Floriano Martyre.

I.

S. Florianus poſtquam cognovit milites juniores martyrium ſubijſſe, accenſus eſt ad ſimile martyrium.

MIlitiæ juvenes vix Martyr noverat iſte,
Pro Chriſto mortem ſuſtinuiſſe, necem:
Noluit à juvenum ſuperari ſorte triumphi,
Quorum non pridem Marſq; Magiſter erat.
Pergit ad hanc Urbem, juvenum quæ bella videbat,
Pro Chriſtoq; cupit ſponte pièq; mori!
Devitant alij duram per vulnera mortem,
Hic quærens mortem, vivere ſemper habet.

II.

Corpus S. Floriani cuſtoditur ab Aquila.

DIverſis Divis famulati ſæpe Leones,
Et Corvi reliquis exhibuere cibos:
Cur Aquila aſſiſtens cuſtodit Martyris artus,
Quæ magis attendit quærere ſæpe cibos?
Hic fortis Martyr Cuſtos, Tutorq; futurus
Iſtius gentis, Sarmaticiq; ſoli;
Quod pridem ex Aquilis Regni primordia ducit,
Ac illîs ornat libera ſceptra ſua.
Hinc Aquila adveniens rectè cuſtodiit ejus
Martyrij ſpatium, membra cruore ſacra.

III.

III.

In adventu & translatione Corporis S. Floriani Romam, omnis furor barbarorum cessavit Romæ.

TRanslatum Romam vix Corpus Martyris hujus,
Omnia cefsârunt barbara bella, furor:
Senserunt: Martyr quantus sit Victor, & Heros!
Illius fortes extimuere manus,
Et tempestivè malebant cedere Româ,
Quàm tunc Victori subdere colla sua.

IV.

Reliquiis Corporis S. Floriani Gens tota cum Rege Casimiro, ad septem milliaria obviam effusa prodit.

AD fines Regni pervenit quando Poloni
Martyris istius corpus, & ossa sacra:
Ad septem leucas Regnum, Rex, Gensq; præivit,
Atq; salutavit membra beata labris,
Quem cum supremo suscepit Roma triumpho,
Hospes dum Romam venerat iste potens:
Cum tanto plausu debebant Regna Polona,
Ante suos cineres flectere, & ante pedes,
A longè nostras Martyr pervenit ad oras,
A longè cultus debuit esse suus.
Martyr prædictus non unum venit ad annum,
In Regno potiùs sæcula cuncta teret:

Non

Non ſeptem leucîs debebat terra præire,
Plus quàm millenîs dignior ille fuit!
Sed contentus erat leucarum munere ſeptem:
Dum Gens non potuit plùs numerare viæ.

Die 8va Maji de S. Stanislao Epiſcopo & Martyre.

I.

S. Stanislaus tardè & inopinatè naſcitur Parentibus.

QUando jam prolem non ſperavêre Parentes,
En ſubitò felix naſcitur iſte Puer:
Tardavit prolem cæli Moderator & orbis,
Ut Patris, Matris vota preceſq; probet.
Ut ſimul oſtendat ſanctam magnamq; futuram
Prolem, quæ tardè nata, creata fuit.
Nam qui naſcuntur tardè per vota Parentum,
Hi magni Sancti prominuêre Viri.

II.

Pro tractandis ſtudiis Gneſnam Regni & literarum Sedem mittitur Stanislaus.

CUm Puer egregiè non tantùm corpore creſcit,
Aſt in virtutum proficit arte, ſtylo:
Ad Sedem Regni Gneſnam, ſtudiiq; Magiſtram
Mittitur, ut diſcat prima elementa brevi.
Qui Sedem docturus erat, Craciamq; Cathedram,
In prima protunc Sede docendus erat.

Qui

Qui Reges moniturus erat, Regniq; Miniſtros,
In Regum ſoliis inſtituendus erat.
Quem fortes Aquilæ poſt cuſtodire vocatæ,
In nidis harum congrua vita ſibi.

III.

Poſtea Lutetiam Pariſiorum mittitur ſtudiorum causâ.

SUb Lechicis Aquilis poſtpuam Puer iſte probatus,
Lilia Gallorum promptus adire cupit:
Iſtius Pueri de cunis candida geſta
Candorem florum promeruere ſibi.
Lilia nativo quando candore refulgent,
Hîsq; coronatus debuit eſſe Puer.

IV.

Stanislaus Szczepanovius de Gallia in Poloniam redit.

QUid cenſes Regno, Sceptris, acceſſit & aris?
Dum Vir tàm radians ad ſua Regna redit?
Id (reor) acceſſit, quidquid ſuccedere ſvevit,
Dum Sol occiduus manè ſerenus adeſt.
Cùm ſol cælorum noſtris diſcedit ab oris,
Omnia per tenebras ſparſa, nigrata jacent:
Dum verò noſtrum lætus deſcendit ad orbem,
Tunc illuſtrantur lumine cuncta ſuo.
Sic Vir prædictus dum ad Gallica Regna volavit,
Occaſus nobis, nox tenebroſa fuit.

Ad

Ad Regnum quando rediit cum ſidere fauſto,
Illuſtrata Domus, Gensq; gaviſa fuit.
Illuſtres aræ factæ ſunt, Templa, Cathedræ,
Et Mons Vavellus ſanctior inde fuit.

V.

Lambertus Epiſcopus Cracovienſis ſvadet Stanislao Sacerdotium.

QUando Viri mores, virtutes, optima geſta
Lambertus Præſul noverat ipſe benè:
Svaſerat, ut Sacri capiat ſignacula Cleri,
His ſed conſiliis reſtitit ille, monens:
Quòd vellet mundum, vanasq; relinquere pompas,
In Clauſtro certo ſe ſepelire volens.
Perſvaſusq; tamen Clero ſacratus, & aris,
Strictiùs incæpit ſe ſociare DEO.
Sed quid Vir fortis clauſtris te condere poſcis?
Extra dum clauſtrum Relligioſus eras?
Te majora vocant Regni Subſellia, Mitræ,
Non debent tantum clauſtra tenere Virum!

VI.

Lambertus Epiſcopus Stanislaum Canonicum & Prædicatorem Cracovienſem creat.

VIx conſecratus Divûm præluxit ad aras,
Illum ſectantur munera ſacra, gradus.

In

In Vavellano plantatur Monte, Senatu,
Divini Verbi PRÆCO creatur, adeſt.
Ad montem ſemper virtutum tenderat ille,
Collibus in montis ritè locandus erat:
Non unam, plures meruit virtute coronas,
Vavelli ſubſit terna corona ſibi.
Ut Chriſtus docuit turbas in montibus altis,
Hunc & Præconem in monte docere decet.

VII.

Cùm Lambertus Epiſcopus videret Stanislaum omnibûs virtutibûs ſupereminentem, eum univerſæ Eccleſiæ præficit.

LAmbertus ſeniô, multîs confectus & annîs,
Stanslaum Clero præficit, atq; jubet.
Audiat ut Clerus vocem, præcepta regentis,
Tanquam Paſtorem, Pontificemq; colat.
Si protunc juvenis potuit jam Myſta docere,
Quid faciet poſthac quando maturus erit?
Si totum Clerum, populum, Sedemq; gubernat?
Quamvis Præſulei non habet oſtra pedi.
O! quanto meliùs diſponet,(credo,) regetq;,
Illi dum claves conferet ipſe PETRUS.
Hoc regimen Cleri (Lamberto ſponte volente)
Præſulei excellens omen honoris erat.

VIII.

S. Stanislaus electus in Episcopum Cracoviensem, monet Boleslaum Regem, cognomentô Audacem, & ab eo occiditur.

HIc Præsul postquam Cracij suscepit ovilis
Excelsum regimen, præsidiumq; sui.
Nil magis attendit, quàm Cleri reddere formam
Immunem, sanctam, moribûs atq; gravem.
Curavit pariter populi sanare labores,
Omnes defectus tollere, menda gregis.
Sed magis Audacem Regem curare studebat
Immersum vitiis, criminibusq; suis.
Hunc monuit primò, petiit, monuitq; secundò,
Ut lapsum carnis deserat, atq; luem.
Rex irritatus monitîs, precibûsq; Paternîs,
Decrevit proprium perdere cæde Patrem!
Occidit tandem, sed vitam causat eidem,
Nam cædes, vitæ laurea facta fuit.
Præsulis occisi metuit Rex corporis artus,
Securus Præsul nil timet, atq; fugit.
Præsulis occisor de Regni culmine pulsus,
Occisus Regnum possidet, atq; tenet.

IX.

S. Stanislaus occisus in rupella seu in Petra.

PRo Petra (;Christo,) Præsul certavit ad aras,
Certandi campus, debuit esse Petra.

X.

X.

PErcuſſit Petram Moyſes: profluxit aquarum
Copia, quâ populus poſt ſatiatus erat:
Hanc ſi percutias Petram, Rupemq; coruſcam,
Præſtò manabit ſagvine dicta Petra.
Quo conſperſa fuit de toto corpore DIVI,
In proprio quando ſangvine merſus erat.

XI.

Corpus S. Stanislai Aquilæ cuſtodiunt.

DUm deliraret Rex audax, atq; cruentus,
Non delirârunt crimine Regis aves.
Nam Corpus Sancti cuſtodivêre potenter,
Ne Corvi triſtes inſidientur ei.

XII.

DUm Rex Pontificem crudeli vulnere cædit,
Iſtius Regnum non fuit anſa mali.
Nam nullus Regni Princeps, nulluſq; Senator
Conſenſum tantæ præbuit ante neci.
Excubias aquilæ dum juxta corpus adimplent,
Præſentant Regnum, ſigna doloris agunt!
Et proteſtantur quòd quamvis cæderit ipſe
Rex hic Pontificem, continuumq; Patrem,
Non tamen ad cædem Regnum concurrerat iſtam,
Verum Rex ſolus fecit id omne nefas.

XIII.

S. Stanislaus natus de Familia Prussorum, quorum stemma est Crux semitriplicata.

SIgna Crucis gestant multi de gente Polona,
Sed rarò fructus exhibuêre Crucis.
Hic de Prussorum generoso sangvine natus,
Sicut portavit stemma, decusq; Crucis,
Sic per susceptam cædem, fusumq; cruorem
Gesta Crucis monstrat nunc imitanda Lechis.

XIV.

QUæ Crux Prussorum resplendet in orbe Polono,
Hæc est ex Atavis sangvine sparsa, micans,
Quem pro gente sua, Patria, fudêre thronoq;,
Et tantum Domui promeruêre decus.
Martyr pro Patriis non tantum legibus, aris,
Verùm pro Christo sangvinis amne madet:
Unde Crucis Domui per fortia gesta tributæ,
Nobilior semper Purpura sacra nitet!

XV.

S. Stanislaus in Rupella ad Vistulam posita occisus.

QUæ Rupella jacet fluvio vicina sereno,
Rex ibi Pontificem fraude, dolôq; necat.
Vistuleîs undîs satagebat forte lavare
Cor denigratum, sacrilegumq; scelus:

Sed

Sed nihil effecit, nam ſi fons, unda taceret,
Clamabunt lapides, ſangvineæq; Petræ.

XVI.

REx Audax, noſcens Pruſſorum ſtemma, decuſq;,
Cur non affixit membra, manuſq; Cruci?
Fors invidit ei Crucifixi nomen, honorem,
Sic alia cædem fecerat arte, ſtylô.
Sed tamen hic Martyr Crucifixi nomine gaudet,
Cùm fuerit Chriſto fixus, & Ille Cruci.

XVII.

PEr Pontem Regum, Rex audax ibat in armis,
Quando Pontificem cædere niſus erat.
O! utinam pons hic fractus, lapſusq; fuiſſet!
Ne Rex auderet crimina tanta ferox!

XVIII.

Quàm primùm Reges Poloniæ coronantur, tam primùm ad Rupellam, locum martyrii S. Stanislai venire ſolent.

QUando coronati fulgent diademate Reges,
Rupellæ ad colles primò venire ſolent:
Martyriiq; locum, cineres venerantur & artus,
Quos ſcidit, ſecuit regius ante furor:
Quem vivum renuit venerari Rex malus, audax,
Hunc modo defunctum Regia ſigna colunt.
Rex unus crimen commiſit Præſule cæſo,
Hoc omnes Reges, ſæcula cuncta dolent.

JUNIUS.

Die 3tia Junii.

De S. Erasmo Episcopo & Martyre.

S. Erasmus desertum petiit, ibiq; vixit, sed à deserto revocatur per Angelum ad Civitatem suam, & huic voci obedivit.

CUr de deserto Præsul revocatur & antris,
Et cur nam voci promptus obedit ei?
Ad propriam Sedem, pariter descendit ad Urbem:
Et plenum sylvis deserit omne nemus.
Cùm sub deserto Præsul vivebat: habebat
Delicias dulces, commoda plura poli:
Et cum sydereis Geniis persæpe locutus,
Corvus eiq; dabat fercula certa, cibos.
Diversæq; feræ veniebant prorsus ad illum,
Se prosternebant Præsulis ante pedes.
His in deliciis nolebat vivere Præsul,
Qui semper flere cupiit, dolere libens.
Hinc cùm de cælo fuerat revocatus ad Urbem,
Ad Sedis redit propria Templa suæ.
Ut patiatur ibi langvores, tela, catastas,
Pro Christo possit vulnera plura pati.
Et sic de facto passus tormenta dolorum,
Ut nec de pænis viscera salva forent.

Die 16ta Junii.

De S. Bennone priùs Abbate, deinde Episcopo & Confessore.

Tertius Henricus Imperator S. Bennonem de Claustro invitum revocat, Prælatumq; creat.

I.

TErtius Henricus Bennonis gesta sciendo,
 Virtutes ejus tum venerando nimis,
Subtrahit invitum de stricto limine Claustri,
 Ut pateat soli clausa lucerna domi.
Cæsaris invitus mandatum Benno secutus,
 Et Prælaturam sucipit, atq; gradum.
Prælatumq; gerens, Monachorum facta gerebat,
 De vita prima nil minuendo sua.

II.

S. Benno Vandalos ad fidem Catholicam convertit.

INter supremos Divi Bennonis honores
 Hic est præcipuus, perpetuusq; manet:
Quòd Gentem vastam fidei splendore carentem
 Ad Christi veram flexerit ille fidem.
Pontifices Sancti, Doctores, atq; Magistri,
 In tota vita nil petiêre magis:
Quàm cæcas gentes luce illustrare superna;
 Ut rectè videant, rectaq; semper agant.
Sic fecit Benno Præsul, zelosus, amansq;,
 Indeq; Pontificum gloria, lumen adest.

Die

Die 19na Junij.

De S. Bonifacio Episcopo & Martyre.

S. Bonifacius quò genere sublimior, eò humilitate inferior.

Cæsaris Otthonis quamvis cognatus adesset,
Majestate tamen Cæsaris ille carens.
Nam quò sublimi radiabat sangvine Martyr,
Hòc in se fuerat vilior, atq; minor.
Hinc discant cuncti de magno sangvine nati,
Quàm viles, humiles, se reputare decet.

J U L I U S.

Die 13. Julij.

De S. Margaritha Virgine & Martyre.

Propter pulchritudinem Margarithæ, Olybrius vult eam ducere Uxorem.

Corpore quòd fuerit nimiùm pulcherrima Virgo,
Affectu tentat Dux Orientis eam:
Ut votis ejus vellet propensa favere,
Et faciat secum fœdera grata thori.
Sed pulchredo animæ si nota fuisset eidem,
Hanc (reor) optaret, diligeretq; magis.
Hanc videas Præses miræ pulchredinis aram,
Pulchredo fiet corporis illa lutum.

Die 16ta Julij.

De SS. Eremitis Andrea & Benedicto Polonis & Martyribus, Patronis Archidiæc: Gnesnensis. I.

I.

S. Sviradus quadraginta nucibûs vixit per totam Quadragesimam.

SViradus prisca natus de Gente Polona,
  In Claustro Zobor clausus amore Dei:
Mira Viri dicti fuerat victoria carnis,
  Bellô quam fregit, continuaq; fame.
Nam quadraginta totîs, solidîsq; diebûs,
  Nucibûs hôc numerô vixerat ille Pater.
A quo tàm strictè pia Quadragesima tota,
  Et tàm constanter culta, peracta fuit.
Hunc super Angelici debebant scandere cætus,
  Atq; ministrandi reddere jura sibi.

II.

S. Benedictus Eremita Discipulus, Socius Andreæ, secutus est suum Magistrum, qui postquam à latronibus occisus, & mersus fuerit in aquis, Aquila locum observante, corpus ejus inventum est incorruptum.

QUidquid Sviradus per vitam nobile gessit
  Intentîs studiîs, id Benedictus agit:
Tanquam Discipulus complexus facta Magistri,
  Et per tres annos continuavit ea.
Dum sic proficeret, suppressus cæde latronum,
  In fluvij mersum gurgite corpus erat.

Indiciis Aquilæ, cæloq; juvante repertum,
Nil corruptelæ, nonq; putroris habens.
Hæc est æterni clementia summa Tonantis,
Ut justos omnes protegat, atq; pios.
Custodit semper carnes, ac ossa piorum,
Illos ne quævis longa putredo terat.

Die 18. Julij.

B. Simonis de Lipnica, Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia.

I.

B. Simon tractavit studia in alma, & celeberrima Universitate Cracoviensi.

IN Craciis tantùm Simon progressus Athenis,
Et tantos omni fecit in arte gradus:
Ut Doctoralis caperet mox serta Coronæ,
Atq; sciendorum publica norma foret:
Exornavit eum Pallas doctissima lauris,
Ille coronat eam marte, labore, statu.
Virtutum tandem magno vestivit odore,
De quibus est Craciæ Palladis auctus honor.

II.

B. Simon pro conversione infidelium, ad Terram Sanctam progreditur.

IN studio postquam generali, Principe Regni,
Doctoris laurô jam redimitus erat.

Pro convertendis populis Orientis ad oras
Solicitîs votîs, greſſibûs, atq́; volat.
Ac in Jeruſalem Fidei divulgat honorem,
Et Chriſtum verum prædicat eſſe DEUM.
Dum tantùm docuit verbîs, factîſq́; probavit,
Doctorem Solymæ dicere jure potes.

III.

B. Simon puteum in terra effodit, de quo haurientes aquam, varia beneficia & gratias à DEO recipiunt.

AD quidnam Simon manibûs, proprioq́; labore,
In terra putei condidit arva novi?
Num bibet ex illo fontes, & flumen aquarum?
Qui ſemper dignus vitis honore fuit?
Non aliter fuerat: nam vitem reſpuit Ipſe,
Solas de rigido fonte bibebat aquas.

IV.

QUem puteum Simon proprio ſudore paravit,
Ex illo purîs ſæpius uſus aquîs:
Sed dum de puteo guſtant quicunq́; fideles,
Ambroſiæ miræ pocula grata ferunt.

Die 19na Julij.

B. Joannis de Dukla Ordinis Minorum.

B. Joannes de Dukla nil frequentiùs in ore habuit, quàm Sanctiſſima JESU & MARIÆ Nomina.

I.

INvictum quisnam non dixerit esse Joannem?
Qui nihil in proprio pectore, & ore gerit:
Nomina quàm dulcis JESU, Matrisq; MARIÆ,
Hæc cordis, mentis, meta fuerê suæ.
Hæc etenim è Cælo venientia Nomina bina,
Dulcia sunt ambo, fortia, & ambo vigent:
Istîs Nominibûs quisquis se munit, & armat,
Illum pugnantem vincere nemo potest.

II.

OS peccatorum prædicitur esse sepulchrum,
Quòd passim rapiat, devoret alta bona:
Os sed Duklensis poteris jam dicere Cælum,
Quod Cæli Domini Nomina semper habet.
Quòdq; nihil loquitur, producit, nilq; perorat,
Quàm *Jesu*, *Matris* Nomina summa duo.

III.

Lac & mel in ore ejus, Cant: 4. v. 11.

QUi JESU Matrisq; suæ deportat in ore
Nomina: lac & mel claudit in ore suo.
Nomina dicta simul portavit quando Joannes,
Lacte Dei miro, melleq; plenus erat.

IV.

Favus distillans labia mea. Cant: 4. v. 11.

CÆlica sub labiis conservans Nomina Divus,
Distillans mellis creditur esse favus.

Ergò

Ergo favum dictum, cuncti gustate fideles,
Ejus dulcedo cordibus una sapit.

V.

In Festo S. Michaelis Archangeli obdormviit in Domino.

QUando canebantur Michaelis Festa, triumphi,
Tunc extrema dies clausa Joannis erat:
Ut Michael Rector Paradisi duceret illum
Ad Paradisiaci gaudia læta sinus:
Ut cum Præposito Paradisi tela Draconis
Conterat, & tribuat justa trophæa DEO.

VI.

MAxima per cunctas celebrantur Nomina terras,
Salvator JESUS, atq; MARIA Parens:
Hæc duo complexus quando Vir Sanctus in ore,
Jam quod habere bonum majus in orbe potest.

Die 20ma Julij.

De B. Ceslao Confessore, Ordinis Prædicatorum.

I.

B. Ceslaus Romam mittitur ad tractanda studia.

ODrovążorum clarissima gloria gentis,
Indole conspicuus, de pietate gravis:
Egressus postquam primæ cunabula vitæ,
Romanas arces expetit, atq; sinus.
Ut de Romana capiat præcepta Minerva
Doctrinæ sacræ, Juris & inde ferat,
Quem mundo genuit puerum Lucina Polona,
Romanis Musis associandus erat: Cer-

Certaturus erat pro Roma, Sedeq́; PETRI,
  Illum debebat Roma docere priùs.
Ut capiti mundi, Fidei, nil voce repugnet,
  Ut caput id noſcat, viſitet, atq́; colat.

II.

Ceslaus ab ipſo S. Dominico Ordinis Prædicatorum Fundatore ad Novitiatum admittitur.

ORdinis ad Templum Fundator quem probat ipſe,
  Hic Templi dignus debuit eſſe lapis.

III.

QUem Reges Regnis inſcribunt, atq́; Coronis,
  Nobilitas hujus dignior eſſe patet.
Quemq́; ſuô gremiô magnus Patriarcha notavit,
  Majoris meriti cenſuit eſſe Virum.

IV.

Supra B. Ceslaum orantem pro amotione Tartarorum, Vratislaviam obſidentium, apparuit ignea columna, quâ visâ Tartari aufugerunt.

VRatislavenſem dum Tartarus obſidet urbem,
  Hic Divus Cælis ſupplicat, atq́; petit:
Ut turbas illas numen diſpellat ab urbe,
  Et gratæ pacis ſacra trophæa ferat.
Tunc ſuper orantem viſa eſt ignita columna,
  Illâ conſpectâ, Tartarus omnis abeſt.
Ignea tota Patris fervens oratio luxit,
  Ignea virtutum tota columna probat.

Hic

Hic quando Divus cives, urbemq; docebat,
  Ignitum eloquium quodlibet ejus erat.
Ignitas voces, ſermones, atq; loquelas
  Ignitô ſignô præmiat ipſe Polus.
Vratislavenſes tepuerunt frigore cives,
  Accendunt illos ignea ſigna palam.
Nox peccatorum multos obſedit in urbe,
  Ignea produxit ſparſa columna diem:
Ut noſcant proprios errores, vulnera, lapſus,
  Atq; diem cæli ſponte videre velint.

Dominica proxima poſt diem 24. Julij.

De S. Cunegunde Virgine.

I.

Cunegundis cùm adhuc in utero geſtaretur, clarâ voce cælitùs emiſsâ, Mater didicit ſe prolem eximiæ ſanctitatis parituram.

DUm Cunegundis Matris latuiſſet in alvo,
  Audivit Mater tradita verba Poli:
Quòd paritura foret prolem pietate coruſcam,
  Moribûs inſignem, prodigiiſq; parem.
Quòd ſi tanta patet! ventris dum conditur umbrâ,
  Quanta putas fiet, libera ventre ſuo?
Publica dum noſtri ſpectabit lumina ſolis,
  Exortum quando conſpicietq; diem.

Vox

Vox eſt cælorum: quòd magna eſt Sanċta futura,
Hæc nunquam terræ, fallere corda poteſt.

II.

Cunegundis vix nata eſt, ſalutavit B. V. Mariam bîs verbîs, Hungarico Idiomate prolatis: Ave Regina Cælorum, Mater Regis Angelorum.

VIx Cunegundis Materna prodit ab alvo,
Jam lingvam ſolvit, cernitur atq́; loqui:
Atq́; ſalutavit reſerata voce MARIAM:
Regnatrix Cæli, maxima Mater Ave!
Jura ſalutandæ fors neglexere MARIÆ
Terrigenæ: ſupplet nata puella vices.
Forma ſalutandi ſummam ſuper omnia Matrem,
Angelicum munus, praxis, & uſus adeſt:
Cunegundis erat de cunis Angelus: ergo
Angelicum Officium quando ſalutat, agit.

III.

NAſcitur, & loquitur, fidei myſteria credit;
Quamvis ſit nondum Virgo profeſſa fidem.
Inflammata fuit ferventi cælitùs igne,
Hunc ignem nequiit nata Puella pati:
Exeruit totum, quidquid latitabat ab intra,
Sic Matri CHRISTI dulce perorat Ave:
Noluit hæc Virgo annos expeċtare futuros,
Infans exaperit, ſolvit & ora ſtatim.

IV.

Feriîs quartîs & sextîs tantùm semel lac sugebat.

DE cunis nondum prodivit nata Puella,
Jam jejunandi facta Magistra fuit:
Hebdomadæ quartís, sextís nam Virgo diebûs
Lac ex uberibus suxerat illa semel:
Quàm servanda manent jejunia certa dierum,
Infantes dum nos hæc facienda docent.

V.

Dum inter ulnas nutricis Sacrificio Missæ interesset, Sanctissima JESU & MARIÆ Nomina demisso capite venerabatur.

QUidquid præsagâ prædixit voce Propheta,
Quod Dominus laudem perficit ipse suam
Ex ore infantûm: complevit id ista Puella,
Cujus ab ore pio gloria tanta fluit.
Nominis excelsi JESU, pariterq; MARIÆ:
His dum nominibus subijcit illa caput.

VI.

Virginitatem ita coluit, ut prima nuptiarum nocte svasionibûs precibûsq; impetraverit, quatenus sibi Virginitatem colere liceret.

VIrginitatis amor tantus succenderat, ursit
Virginis istius corda, sinumq; suum:

Ut prima thalami ſolemnis nocte quieta,
Conſiliîs, precibûs ſvaſerit Illa viro:
Ut ſibi virgineum florem ſervare liceret,
Quem Chriſto Sponſo voverat illa priùs:
Dexteritate ſua Chriſto, Sponſoq; juvante,
Perſvaſit proprio cuncta petita Duci:
Sic copulata viro, permanſit virgo perennis,
Et Matrem puram ſic imitata Dei.
Sicut enim Joſeph fuerat ſponſata MARIA,
Et tamen intactæ virginitatis erat:
Sic Cunegundis: quamvis per fædera ſancta
Magno Sarmatiæ conſociata Duci:
Attamen intactum puri candoris honorem
Servavit, rarô, prodigiôq; novô!

VII.

Boleslaum Ducem tanto puritatis amore inflammavit, ut pari conſenſu caſtitatem (emiſsô votô) ſervandam ſtatuerit.

NOn contenta fuit Virgo Celſiſſima factô,
Quod caſtum ad tempus fecerit eſſe virum:
Altiùs aſcendit, plùs eſt meditata potenter,
Ut Vir perpetuò caſtus adeſſe queat:
Inflammavit eum puri candoris amore,
Artibûs ingenuîs, colloquiîſq; piîs.
Ut faciant ambo votum ſolemne pudoris,
Servent perpetuum virginitatis opus:

Evicit tandem, quidquid ſvadebat, agebat,
Conſenſit Princeps virginitate frui.
Emiſit votum propria cum conjuge ſponſa
Coram Pontificis Sede, ſuoq́; grege.
Hinc meruit Princeps nomen, titulumq́; Pudici,
Et Cunegundis nomine digna pari.
Nam non ſe tantùm ſtuduit florere Pudicam,
Sed talem proprium fecit adeſſe virum.

VIII.

Sal Regno Poloniæ impetravit.

QUando ſalis fructu Regnum, populuſq́; carebat,
Id condimentum Virgo benigna dedit:
Sicut Diſcipulos Fidei præcepta docentes,
Sal terræ: Chriſtus dixerat ore ſuo,
Sic & dona ſalis conducens provida Virgo,
Sal noſtræ terræ, jam titulanda manet:
Condit enim Regnum non tantùm de ſale dicto,
Aſt etiam mentes de pietate ſalit.

IX.

Mortuô Boleslaô, Regni Poloniæ regimen conſtantiſſimè recuſavit.

PRincipe ſublato per triſtia fata Pudico,
Vota Senatorum, ſceptra Polona ferunt:
Junguntur Proceres votis, precibuſq́; Senatûs,
Accedit totus Nobilitatis amor.

Ut Cunegundis Faſces, Regnumq; gubernet;
Illa recuſavit fortiter alta Throni:
Nam quod fundavit Sandeci nobile Clauſtrum,
Id verum Regnum cenſuit eſſe ſuum:
In clauſtro tanquam Regno Regina reſedit,
In quo Rex JESUS, Illaq; ſponſa fuit.
Et regnavit ibi, corpus ſenſusq; domando,
Regnavit: mentem ſubijciendo ſuam.
Senſibûs exactè cum corpore, mente, ſubactîs,
Jam Regina ſuô jure potita Thronô.
O! quantum pretium Clauſtrorum, gloria quanta!
Propter quæ Reges deſeruere Thronos.
Reginæ Regnîs, populîs, ſceptrîsq; relictîs,
In clauſtris Regnum conſtituere ſibi.

X.

Anima S. Cunegundis niveo amictu ornata inter Choros Angelorum Cælum conſcendere viſa eſt.

VIx de mortali migravit corpore Virgo,
Mox anima illius viſa coruſca fuit:
Veſtibus in niveis culmen conſcendere cæli,
Angelicîs multîs cincta, venuſta chorîs:
Angelicæ Virgo ducebat tempora vitæ,
Militiâ Angelicâ condecoranda fuit.
Curabat niveos mores, mentemq; ſerenam,
Promeruit niveîs veſtibûs Illa tegi.

Die

Die 16ta Augusti.

De S. Rocho Confeſſore.

I.

B. Rochus in nativitate ſua cruce rubea inſignitus apparuit.

VIx iſtum Rochus felix progreſſus in orbem,
Mox ſua prodigiô concelebrata dies.
Namq; ſtatim tenero, venerando in pectore puppus,
Purpurea radians viſus in orbe cruce.
Ad portanda crucis fuerat myſteria natus,
Præſagæ geſſit ſigna beata crucis.
Vix alius Cruciger per grandia geſta creatur,
De cunis Cruciger Rochus, at ipſe patet.

II.

Licet B. Rochus fugaverit ab alijs peſtem, tamen & ipſe eandem paſſus eſt.

QUi fugat ex aliis rabidæ diſcrimina peſtis,
A ſe cur peſtem non fugat abſq; mora?
Quidquid ſunt alij paſſi, ſupportat & Ipſe,
Exemptum ne plebs ſe putet eſſe lue.
Ut doceat populum patiendi jura, rigores,
Dum patitur graſſans Rochus & ipſe malum.

III.

B. Rochum infirmum confortat Angelus.

INfirmus quando jacuit ſub ſtipite Rochus,
Angelus hunc veniens roborat, adſtat ei: O-

Omnibus ut Rochus magno ſervivit amore,
Sic illi ſervit Curia prompta Poli.

Dominica proxima poſt Feſtum Aſſumptionis B. V. M.

S. Hyacinthi Ordinis Prædicatorum.

I.

S. Hyacinthus propter eximias virtutes, Canonicus Cracovienſis creatus ab Ivone Epiſcopo Cracovienſi.

DUm Regni populis Hyacinthi fama micaret,
Virtuteſq; ſuæ ſolis ad-inſtar erant:
Has ſpectans Cracius Præſul, celeberrimus Ivo,
Illis decrevit præmia juſta dare:
In Vavellano ſacro, grandiq; Senatu,
Tam magnum meritîs connumerando virum;
In tam præclaræ numeratus fronte Cathedræ,
Omnia perfecit munera, digna locô:
Exemplar factus trabeatis Patribus, atq;
Urbis dulce decus, clara lucerna gregis.

II.

Idem Ivo Epiſcopus diſcedens Romam, accepit S. Hyacinthum; ibidemq; eundem recommendavit ad Novitiatum S. Dominico Ordinis Prædicatorum Fundatori.

QUem mantilletô Præſul veſtiverat Ivo,
Hunc alias veſtes ſumere, ferre jubet;
Et Fundatori commendat, deſtinat illi,
Qui face cum catulo, ſignificatus erat.

Suſce-

Suſcepitq; virum Sanctus Patriarcha benignè,
Cujus virtutem noverat, atq; ſtatum.
Et plùs in ſacro Patriarchæ fecit amictu,
Quàm mantilletô, quando coruſcus erat.

III.

Honorius Papa quàm primùm cognovit S. Hyacinthum Ordinem S. Dominici ſuſcepiſſe, tàm primùm dixit: futuram per illum fidei illuſtrationem in regionibus Septemtrionalibus.

VIx Hyacinthus erat Clauſtri deſcriptus in albo,
Jam Paſtor ſummus vaticinatur, ait:
Quod per eum multæ gentes, Septemtrio totus
Illuſtrandus ſit lege, ſacraq; fide:
De quo Pontificis tàm clara oracula clamant,
Magnus & excellens, ille futurus erat.
Quidquid prædixit Sedis ſuprema Poteſtas,
Eventus totum comprobat, atq; docet:
Illuſtravit enim Septem-ſubjecta-trioni
Omnia Regna, ſinus, barbara corda, loca.

IV.

S. Hyacinthus poſt emiſſa vota Religionis, à S. Dominico miſſus eſt ad prædicandum Evangelium in Poloniam.

EMiſit poſtquam Tyro ſolemnia vota,
Ad magnum munus, præficiturq; jugum:

Mitti-

Mittitur ad Lechicum Regnum, gentesq́; potentes,
Ut semen fidei prædicet, atq́; tonet.
Sed qui Tyro fuit modicum per tempus & annum,
Hic Evangelij quomodo verba feret?
Uno discebat Tyro prædictus in anno,
Sed tamen evasit de pietate senex:
Per parvum spatium complevit tempora multa,
Et consummatus temporis axe brevi:
Perfectus factus studiô, pietate Magistri,
Qui nunc Discipulus, jam modo Doctor adest:
Hoc est prodigium supremi Numinis altum,
Ex ore infantûm reddere verba senum!

V.

Properans in Poloniam non otiabatur in via, sed ferventissimè prædicabat Verbum Dei. (urbes,

AD Regnum Lechicum properans Hyacinthus &
Non fuerat patiens otia blanda viæ.
Sed quôcunq́; locô Divini dogmata Verbi,
Spargebat populis, atq́; docebat eos:
Quando vias omnes proprio sudore replevit,
Clamabunt ejus facta stupenda viæ:
Plateæq́; dabunt claram per sæcula vocem,
Quælibet illius semita, testis erit:
Quantùm sudavit pro Christo lege tenenda,
Excubias quantas, sustinuitq́; vices.

VI.

VI.

S. Hyacinthus Cives Frizacenſes tantùm ſua prædicatione inflammavit, ut eum nollent à ſe dimittere, niſi apud eos Monaſterium fundaret ex eleemoſynis illorum.

SIc inflammavit Frizaci pectora cuncta
Ignitîs verbîs, colloquiîsq; ſuîs:
Ut cives Illum nollent dimittere ab urbe,
Ni clauſtrum Fratrum fundet, ibiq; locet.
Ergo fundavit ſedem pietate refertam,
In qua depoſuit germina lecta ſui:
Ut Frizacenſem doceant, tueantur & urbem,
Ac Evangelij dogmata ſacra ſonent:
Hæc eſt prima viæ, felix fundatio Divi,
Ejus virtutum prima corona patens.

VII.

Clerici & Sacerdotes eadem prædicatione S. Hyacinthi inflammati, ultro ſe ingerebant, & petebant ſuſceptionem ſui ad Monaſterium Frizacenſe.

NOn tantùm populus, cives, cunctiq; fideles
Accenſi calidis vocibûs ejus erant:
Nobilitas, Clerus doctrinæ ſigna ſecutus,
Atq; Sacerdotum pulchra corona frequens,
Poſcebant ſacrâ portâ ſe condere clauſtri,
Quòd virtus tanti condidit ampla Viri.

Admittebantur selecti nomina Cleri,
Ac augebatur vera, beata fides.
Crescebat radians Hyacintho gloria, merces,
Ex sacro Clero, palmitibusq; novis.

VIII.

Fundatô Monasteriô Frizacensi, S. Hyacinthus pergit in Poloniam: cui advenienti Ivo Episcopus Cracoviensis cum toto Clero obviam processit.

POstquam Frizaci pietatis struxerat Ædem,
Ad Lechici Regni libera signa redit:
Qui quando Craciæ veniebat proximus urbi,
Tunc Cracius Princeps obvius ivit ei.
Cum vasta Cleri totius fronte, corona,
Cum multis populis, Ordinibusq; sacris.
Tanta fuit pietas Hyacinthi! famaq; tanta!
Cûi submittebant nomina magna caput:
Et cûi Pontifices reddebant culmen honoris;
Et Cleri sacri tota, beata cohors.

IX.

Postquam S. Hyacinthus venit Cracoviam, collata est Eidem Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis,

AD Craciam Divus postquam pervenerat urbem,
Divinæ Triadis templa feruntur ei:
Ut Triadis cultum, laudem promovit honorem,
In Triadis templo jure locatus erat:

Et major Triadis ſuccrevit gloria, cultus,
Ejus dum templum rexerat iſte Pater.

X.

S. Hyacinthus Cracoviæ ſubſiſtens, totum ſe convertit ad labores Apoſtolicos, & prædicationem S. Evangelij.

MEtropolis poſtquam Divus fundatus in urbe,
Munus Apoſtolicum fortiter implet, onus;
Ac Evangelium promulgat, prædicat, inſtat,
Ut convertatur durior omnis homo:
Ad Vavellanæ conſcendit Roſtra Cathedræ,
Et trabeatorum commonet ora Patrum:
Urbis & in medium graditur cum fulgure verbi,
In peccatores detonat arma ſua:
Fortis Adalberti ſacram progreſſus in ædem,
Martyris iſtius ſuſcitat acta, ſtylum:
Illius exemplô, methodô, praxiq; docendi,
Alter Adalbertus: pectora dura movet.
Poſt tot flammigeras voces, tonitrumq; docendi,
Emollita nimis plurima turba gregis.
Innumeri ad portas Hyacinthi, clauſtraq; pergunt,
Ejus & in clauſtris vivere, ſtare petunt.
Deſpiciunt priſcos mores, & crimina ſpurca,
Promittunt vitam mox reparare ſuam.
Sic ergo factum: quòd clauſtrum primitùs arctum,
Impletum magnîs, conſpicuîsq; virîs.

Ex claustro Cracio creverunt plurima claustra,
Per totum Regnum multiplicata nimis.
O! fortis, felix Hyacinthi lingva, loquela!
Quæ tam constanter pectora dura trahit.
Hâc lingvâ Patriæ complevit signa sagittæ,
Vel sua sublimis lingva, sagitta fuit!
Sicut enim præceps arcu dimissa sagitta,
Momentô metam, consequiturq; scopum:
Sic voces Divi, pariter fortissima lingva,
Attingens varios, Sarmaticosq; sinus:
Momentô planè metam pervenit ad ipsam,
Et tantos populos traxit ad omne bonum.

XI.

S. Hyacinthus B. Ceslaum Fratrem suum mittit Pragam ad prædicandum Evangelium.

AMpliùs ut fidei crescat per sæcula lumen,
Germanum fratrem dirigit, atq; jubet:
Ut Pragam, Sedem Regni, gentisq; Bohemæ,
Pergat, ibiq; sacram spargat ubiq; fidem.
Quidquid Pragensi frater plantavit in urbe,
Hoc tantus debet participare Pater.

XII.

S. Hyacinthus in Russiam, præsertim in Civitatem Kijoviensem pergit, ad prædicandum Evangelium.

POstquam docta fuit præceptis Terra Polona,
Russia consimili lege docenda fuit. Per-

Pergit ad hanc crassam velox Hyacinthus & oram,
Docturus veram barbara corda fidem:
Sed Kijovensem præsertim currit ad urbem,
Schismatico populo pharmaca sana ferens:
Atq; moratus ibi totos per quattuor annos,
Per quos univit dissita membra PETRO.
Tempore prædicto, dum multus Tartarus urbis
Invasurus erat mænia, templa ferox:
Defertur Divo mysteria sacra litanti,
Quòd gens ad portas barbara tota volet:
Tunc Divus noster Mysteria sacra relinquens,
Et Sacramentum Corporis ante ferens
De templo egreditur, contectus vestibûs illîs,
Quas omnis celebrans Mysta referre solet:
In medio templi dum jam consisteret: ecce
De statua Divæ vox veneranda sonat!
Cur Hyacinthe meam statuam? cur deseris aram?
Hic me despiciet Tartara fœda cohors.
Respondet Divus: Te quomodo Virgo MARIA
Portabo? statuæ dum grave constat onus:
Replicuit Virgo: statuam si sumere curas,
Nullum pondus erit, quod superare neges:
Tunc ergo Divus, tanquam fortissimus Atlas,
Accepit statuæ signa stupenda suæ.
Et nullum pondus portando sensit, onusq;,
Nam Virgo statuam fecerat esse levem. Sic-

Sicq; manu propria ſtatuam portavit in una,
Altera portabat maxima ſigna manus:
Nempe Sacramentum Divini Corporis illud,
Quod jam ex altari ſumpſerat ante priùs.
Hæc duo deportans, tranſivit barbara caſtra,
Nullo de caſtris impediente viam.
Cernite terrigenæ Sancti miracula Patris,
Unus homo fragilis portat, habetq; DEUM!
Bajulat unus homo ſtatuam, ſignumq; MARIÆ,
Innumeris prædam diripuitq; lupis.
Quod gravitate ſua fuit inſuperabile ſignum,
Hoc modò conveniens cernitur eſſe, leve:
Sunt excæcati Divini Numinis hoſtes,
Sancti ut non poſſent facta videre Patris
Spectantes oculis, Hyacinthum nemo videbat,
Nam nemo vero lumine dignus erat.

SEPTEMBER.

Die 1ma Septembris de B. Ladislao Ordinis Minorum Obſervantium, beatificato recenter per BENEDICTUM XIV. Pontificem Maximum.

I.

B. Ladislaus pueritiam mirâ innocentiâ peregit.

OMnes innocui ſacro de fonte creamur,
Sed pueri innocuæ perdimus acta viæ:

Oppi-

Oppiduli Gelniow magnum ſpectabile ſidus,
Innocui cultor, magnaq; norma boni.
Servavit primi ſignacula ſacra lavacri,
Innocuus, Sanctus vixerat iſte Puer.

II.

Adoleſcens Ordinem Minorum Obſervantium ingreditur.

UT vitæ innocuæ ſervaret candida jura,
Franciſci clauſtrîs ſponte latere vovet;
Suſcepto vitæ tam ſtrictæ munere, curſu,
Omnibus exemplar, formaq; recta fuit.
Jejunus ſemper, vigilans, mirèq; modeſtus,
In contemplando fixus ad aſtra manens:
Enituit magno raræ pietatis amore,
Submiſſus, caſtus, cunctaq; menda cavens.
Prima ætate ſua veteranus factus ad ungvem,
Et juvenis dederat prævia ſigna viri.

III.

Diſciplinam Religioſam & obſervantiam ardenti zelo promovit.

ORdinis eximias leges, præcepta, modumq;
Non tantùm ſervat, perficit, implet, agit:
Aſt zelô ſummô ſtuduit, promovit ubiq; ,
Omnes ut ſocii talia ſemper agant:
Ut conſervetur perfectæ Regula vitæ,
Ut diſciplinæ floreat omnis apex. Pro-

Promotore ſuo crebrò poſcente, jubente,
Creſcebat verus Relligionis amor.
Et ſervabantur leges, & ſacra ſtatuta,
Omnia florebant, plena vigore ſuo.

IV.

Singulari devotione ergà Paſſionem Chriſti Domini afficiebatur.

OMnia virtutum ſervabat munera Divus,
Præcipuè Chriſti magnus amator erat:
Cujus contemptum, ſpinas, clavosq;, flagella,
Et contemplatus probra cruenta Crucis.
Et quoties ſacræ conſcendit ſigna Cathedræ,
Omiſit nunquam dicere verba crucis.
Neglexit nunquam Chriſti patientis Honorem,
Aſt ejus fuerat (dogmata dando) memor.

V.

In ſacro die Paraſceves habendo Concionem de Paſſione Chriſti, & Sacratiſſimum Nomen JESU ingeminando, in extaſim raptus eſt, & ſuper ambonam univerſo populo ſpectante, elevatus.

QUando Paraſceves venerando tempore ſancto
Ad populum Præco verba ſalutis agit:
De cunctis Chriſti tormentis, atq; cataſtis,
De ſpinis, clavis, verberibusq;, Cruce:

Et

Et Nomen JESU Sanctum, venerabile, dulce,
Ingeminat, repetit, multotiesq; sonat:
Tunc fuit extra se raptus virtute superna,
Et super ambonis signa levatus erat.
Ut mens ad cælos fuerat commota, levata,
Illuc debebat corpus abire suum.
Quando fuit toto cum corpore, mente levatus,
Terram despexit, Regna petendo Poli.

DOMINICA SECUNDA
Post Festum Assumptionis,

De S. Joachim Confessore, quem in Patronum Poloniæ elegit Celsmus, Illmus, & Rmus Dnus Adamus, Ignatius, Comes in Liptow & Orawa KOMOROWSKI, DEI, & Aplicæ Sedis Gratia Archi-Episcopus Gnesnensis, Legatus Natus, Regni Poloniæ, & Magni Ducatus Lithvaniæ, Primas, & Primus Princeps, Abbas Commendatarius Tynecensis, & Andrejoviensis, Eques Aquilæ Albæ, per Bullam BENEDICTI XIV. Pontificis Maximi.
Annô Domini 1751. Die 29. Januarij.

I.

UT felix nimiùm Sanctissima Virgo MARIA,
Quòd fuerit Mater lecta, creata DEI:
Sic Joachim felix, quòd Matris Virginis hujus,
Promeruit verus, maximus esse Pater.

II.

SArmatici Regni cum ſit Patrona MARIA,
Patronus Joachim debuit eſſe ſimul.
Sicut enim in Joachim dimanat gloria vaſta,
Quòd Matrem Chriſti progenuitq́; DEI:
Sic ex Patrona Regni Genitrice MARIA,
PATRONI in Patrem jus, ratioq́; fluit.

III.

Joachim interpretatur Præparatio Domini.

QUi templum Domini magna virtute paravit,
Ex jam progenita Virgine prole ſua:
Illi per totum mundum ſunt templa paranda,
Et dilatandus debitus ejus honor.
Hoc facit ingenuè Primas, Princepsq́; Polonus,
Patronum Joachim dum petit eſſe Lechis:
Hôc etenim factô per Regni maxima templa,
Illius cultum promovet, atq́; canit.

IV.

Stemma Celſiſſimi & Reverendiſſimi Principis, ſunt tria Flumina.

SUpremos inter Patriarchas, atq́; Parentes,
Eſt Princeps Joachim principe prole potens:
Principis ex votò clari de Flumine trino,
Debuit ut flumen creſcere fama ſua:
Et bene jam crevit Joachim dum templa Polona,
Patronum Regni, per ſua Roſtra ſonant. V.

V.

ANna, ſimul Joachim propria cum Prole Maria,
Reddebant Triadi vota profunda ſua:
His tribus applaudunt Primatis Flumina terna,
Dum Joachim Regno præpoſuere pio.
Ut ſit Protector, Patronus, Tutor, Amicus,
Cum tota Sancta gente, domoq; ſua.

Die 10ma Septembris.

S. Thyrſi, Palmatij, & Sociorum Martyrum, in Diœceſi Vladislavienſi.

I.

THyrſus cum ſocijs Thebææ gentis Alumni,
Militiæ fortes, magnanimiq; Duces:
Quos Solymæ Præſul docuit primordia vitæ,
Inſtruxit Chriſti legibus, atq; fide.
Hos Sanctos pugiles, devotos, atq; fideles,
Romanus Præſes convocat, atq; jubet:
Ut Romanorum venerentur falſa Deaſtra,
Et cum Romanis mutua bella gerant:
Quod dum magnanimo, tum forti corde negarent,
Omnes occidit Præſidis atra manus.
Sic de militibus Thebæis laurea pulchra
Accrevit Chriſto, civibus atq; Poli.
Militibus verò Regnorum norma probata,
Qualiter in bellis arma movere queant.

Et quòd pro Christo debent pugnare, moriq;,
Tutari proprio sangvine, morte fidem.

Die 16tà Septembris.

De S. Rosalia Virgine Panormitana, in Diœcesi Posnaniensi, & Varmiensi.

I.

S. Rosalia Virgo Panormitana in Quisquinæ montem descendit, ibiq; in antrum se demisit, cum hac inscriptione: Ego Rosalia Sinibaldi Quisquinæ, & Rosarum Domini Filia, amore Domini mei JESU Christi in hoc antro habitare decrevi.

QUamvis Panormi generosa Rosalia Virgo,
Magnificas ædes, pondus haberet opum:
Quamvis spectaret formosa palatia gentis,
Et posset gazîs, deliciîsq; frui:
Attamen hæc sprevit, solatia cuncta reliquit,
Inq; latens antrum desilit, atq; specum.
Tutiùs hæc Virgo tristi requievit in antro,
Quàm sub magnificis ædibus, atq; thronis:
Quòd Virgo prudens dextrâ descendit in antrum,
Illud propter eam Regia vera fuit:
Delicias cæli saxosum contulit antrum,
Quas nunquam poterat ferre paterna domus.
Inq; specu vixit divina pace referta,
Sæpius Angelicîs est recreata chorîs. II.

II.

S. Rosalia fuerat Filia illius Patris, qui fuit Dominus Rosarum.

SI Pater est Hæres, Rector, Dominusq́; Rosarum,
  Filia tam pulchro nomine digna fuit.
Nam quot virtutum, fuerat tot Virgo Rosarum
  Hæres, Possestrix, Domnâq́; lauta nimis.
His ornata rosis, formosa Rosalia vicit
  Dæmonis insultus, obtinuitq́; Polum.
Hinc roseam Christi Sponsam quis deneget esse?
  Quæ tam præclarîs est redimita rosîs.

Die 26ta Septembris.

De S. Josaphat Archiepiscopo Połocensi, & Martyre.

I.

S. Josaphat dum adhuc esset puer, scintilla è Crucifixi Imagine ad pectus ejus delapsa est.

DUm puerum gereret, patientis Imagine Christi,
  Scintilla in pectus torrida lapsa suum:
Ex hac scintilla tantos conceperat ignes,
  Totus ut exardens, igneus atq́; foret.
Hæc per scintillam concepta incendia cordis,
  In vitæ cursu facta probata magis.

II.

II.

Schismaticorum, atq; Hæreticorum ita fortunatus ad Ecclesiam aggregator, ut ab illis vulgò nominaretur Raptor animarum.

CUm tanto zelo ſtuduit convertere cunctas
Schiſmaticas turbas, Hæreticosq; dolos.
Ut per eos magni Raptoris nomen haberet,
Quòd raperet mentes, ad pia ſceptra *Petri.*
Sed quò major erat populorum facta rapina,
Præſulis iſtius gloria major erat.
Nam qui corda rapit Chriſti ſubdenda timori,
Hic ſanctus Raptor dignus ad aſtra rapi.

Die 27ma Septembris.

De Translatione S. Stanislai Epiſcopi, & Martyris.

I.

POſt ſoles, annosq; decem transfertur ad aras
Vavelli, corpus Præſulis urna, cinis:
Qui Rex Pontificem crudeli ſuſtulit enſe,
In loculo Regum non tumulatus erat.
Hunc ſibi promeruit Præſul per ſangvinis amnes,
Ad loculum Regis ſic referendus erat.

II.

DUm fortes Aquilæ cuſtodivere beatas
Exuvias magni Præſulis, atq; Patris:
Pontificem, Regem monſtrârunt, atq; probârunt,
Rex hic in Regum monte locandus erat. III.

III.

IN quo læſa loco Paſtoris membra jacebant,
Rupellæ nomen poſſidet ille locus.
Porro Rupellæ nomenclatura minuta eſt:
Significans aliquid ſtrictius, atq́; minus.
Hic Martyr non tam Rupellæ colle minutæ,
Vavelli montis dignior ille ſitu.
Ad montem dictum transferri debuit Ille,
In quo conſvevit corda docere gregis:
In quo projecit juſtiſſima fulmina: contra
Audacis Regis crimen, & omne nefas.

IV.

IN quo monte tulit claves, faſcesq́; regendi,
Ille ſepulturæ debuit eſſe locus.
Sic aris Præſul, propriæ Doctorq́; Cathedræ,
Dilecto Paſtor redditur atq́; gregi:
Urbi Metropoli rediit ſublata corona,
Solamen cunctis, pauperibusq́; Pater.

V.

IN quem quiſq́; locum majori fertur amore,
Illum pro tumulo deligit, atq́; cupit:
O! quàm dilexit Præſul ſua templa Cathedræ,
Quando ſepulturæ deſtinat illa ſuæ.
Et quamvis alibi fuerit ſub rupe ſepultus,
Huc ſe transferri poſt ſua fata jubet:

Cumq́;

Cumq; coronato profert hæc verba Propheta:
Hæc mea ſit requies ſæcla per ampla decens.
Hic habitabo meis cum membris, atq; recumbam,
Hunc mihi delegi nam retinere locum.

Die 28va Septembris.

De S. Venceslao Rege & Martyre.

I.

S. Venceslaus ita fuit bene educatus, ut virginitatem ſuam perpetuò conſervaret intactam.

SIc puer inſtructus fuerat pietatis amore,
Sic informatus lege, timore DEI:
Ut quem virgineum de cunis ſumpſit odorem,
Hunc conſervaret Rex, ſua ſceptra ferens.
Virginitas etenim plùs ornat tempora Regum,
Quàm Regni faſces, vel diadema throni.

II.

S. Venceslaus Rex virginitati adjunxit etiam alias virtutes.

VIrginitate ſua quamvis Rex iſte micaret,
Virtutes alias tot ſociavit ei.
Submiſſam mentem, patiendi robur, amorem,
Manſvetam frontem, corq; pudore nitens:
Et quot virtutes cenſentur Regibus aptæ,
Omnibûs hic Princeps plenus, abundus erat.
Dum corpus, mentem tam pulchrè veſtiit, ergo
Quàm pulcher, ſanctus, Rex ſpecioſus erat! III.

III.

S. Venceslaus dum ad aulam Otthonis Imperatoris venisset, cruce insignitus ab Angelis comparuit.

CÆsaris Otthonis cum Divus venit ad aulam,
Prodigium mirum glorificavit eum:
Nam tunc ante thronum prædicti Cæsaris amplum,
Angelici genii fronte stetere viri.
Et juvenem posthac Regem de lege futurum,
Aurata insignem constituere cruce:
Sic demonstrârunt quòd Princeps, Rexq; Bohemus,
Heros sit fortis, perpetuusq; crucis.

IV.

NOn jam de lignis, auri sed pondere puri,
Signatus fuerat Rex pius iste cruce:
De rudibus lignis nil Rex invictus habebat,
Aurea sunt ejus munera gesta, pedes.
Auratôq; crucem debebat habere metallô,
Ut sic emineant aurea facta sui.

V.

Postquam Ottho Imperator vidit Venceslaum ab Angelis deductum, & cruce aurea signatum, eum in consessum suum recepit.

DUm cruce signatum juvenem conspexerat Ottho,
Illum ad consessum suscipit, atq; thronum:

Hæc cruce ſignatis debetur fama perennis,
Quòd cum Principibus, Cæſaribuſq; ſedent.

VI.

Imperator Ottho donavit S. Venceslao brachium S. Viti, in cujus honorem S. Venceslaus ampliſſimum templum Pragæ erexit.

DUm cruce ſignatus Princeps comparuit: Ottho
Magnanimus Cæſar munera donat ei:
Nempe pij Viti donat ſibi brachia ſacra,
Hæc ut ſint Regis fortia fulcra ſui,
Cæſaris acceptô Rex magnus munere tantô,
Poſt Sancto Vito templa ſtupenda parat.
Cæſaris ô quantùm fuerat donatio felix!
Quæ templi ſtructi dulcis origo fuit.
Exuvias quantùm Rex appretiavit, & oſſa,
Templa quibus fundat, conſtruit, atq; ſacrat.
Pragenſes cives venerentur brachia Viti
Tantùm, quantùm Rex appretiavit ea.

VII.

Quando S. Venceslaus à fratre germano occiſus eſt, tunc ſangvis, qui in parietes templi deciderat, non potuit deleri, licèt multoties detergebatur, & abluebatur.

CUr ſangvis fuſus de magni corpore Regis,
Deleri nequiit qualibet arte, modo?

Qui conabantur detergere ſangvinis umbras,
Hi nunquam ſparſi cauſa cruoris erant.
Tentabant undîs diſpellere ſigna cruenta,
Applicuit lachrymas nemo fidelis homo.
Et ſic non poterant ſacrum delere cruorem,
Et tantum crimen tergere fontis aquîs.
Sacrilegæ cædis patrator, cauſaq́; prima,
Si vellet proprium turpe lavare nefas:
Et lachrymis vellet delere piacla cruoris,
Et pro peccato plangeret ante Deum:
Tunc deleviſſet tam grandis criminis auſum,
Innocuus ſangvis cederet ipſe loco.

VIII.

NOn tantùm claram reddunt viventia vocem,
Mortuus hanc ſangvis reddere ſæpe ſolet:
Sic vox de terra clamabat ſangvinis Abel,
Vindictam juſtam, judiciumq́; petens:
Martyris iſtius ſangvis poſt facta relictus,
Ad quid per muros, templaq́; ſacra madet?
Vindictam clamat, voces dimittit amaras,
Quòd frater fratrem ſuſtulit enſe ſuo!
Qui jam non frater, ſed dirus tortor habendus,
Qui ſine judicio regia membra necat.

Die 15ta Octobris.

De S. Hedvige Duciſſa Poloniæ, & Bohemiæ.

I.

S. Hedvigis post tres filios, totidemq; filias genitas, Monasterium Trebnicense fundat, & ad illud Virgines conducit.

HEdvigis Princeps Lechici, Regniq; Bohemi,
 Promeruit laudis magna trophæa sibi:
Quod genuit sanctæ præstantia pignora prolis,
 Terrarum Regnis congrua, digna Polis.
Sed Trebnicensis dum fundat culmina claustri,
 Et cætus castos, virgineosq; parit.
Hinc est ipsius laudis suprema corona,
 Et fidei fructus, perpetuumq; decus.
Nam quot non nuptas duxit sub claustra puellas,
 Tot proles Christo, progenuitq; Polo.

II.

HEdvigis postquam struxit Trebnicia claustra,
 Illuc Gertrudem dirigit, atq; locat:
Ut quam progenuit proprio de sangvine mundo,
 Hanc cælo gignat nobiliore modo.

III.

S. Hedvigis in oratione diurna, & nocturna, etiam media hyeme nudis pedibûs assidua.

FRigoribûs gravibus quamvis jam bruma rigeret,
 Orabat nudo nocte, dieq; pede:
Nam Divinus eam succendit fortiter ignis,
 Illi non poterat bruma nocere potens.

IV.

IV.

In jejuniis per quadraginta annos perſeveravit.

PEr quadraginta jejunans vixerat annos,
O quàm longa fuit, ſtricta, moleſta fames.
Hanc ſed ſuſtinuit generoſo pectore Princeps,
Defecit nunquam robore, mente, fide.
Nam cibus ipſius fuerat divina voluntas,
Quæ vel amara nimis reddere grata ſolet.

V.

S. Hedvigis pedes pauperum lavit.

QUamvis Hedvigis de claro ſangvine nata,
Pauperis illa tamen lavit amica pedes:
Hoc faciens lavit proprii diſpendia cordis,
Si vel adhæſerunt paucula menda ſibi.

VI.

Pauperes tredecim ſecum ubiq; circumduxit.

QUo movit greſſum, ſemper ducebat egenos,
Paſcebat verbô, pane, cibôq; ſuô:
Mundanam pompam, comitatum reſpuit omnem,
Mendicos comites maluit eſſe ſuos.

VII.

CUr tredecim Princeps conſervat ſemper egenos?
Omnibus ac illis paſcua lauta refert:
Hîs deſignabat *Chriſtum, Chriſtiq; ſenatum,*
Qui ſimili numero ſplenduit, atq; pari.

VIII.

Captivos multos redemit.

CAptivos multos advertit quando MARIA,
Sub Saraceno delituiſſe jugo:
Ordinis erexit plantam, grandemq́; Senatum,
Per quem captorum vincla ſoluta forent.
Et per quem redimi capti mercede valerent,
Ordoq́; pro captis vel ſua membra daret.
Hedvigis multos captivos ſæpe videndo,
De proprio ſumptu ſponte redemit eos.
Sic cum Matre DEI dicenda, vocanda Redemptrix,
Cûi captivorum cura perennis ineſt.

IX.

Ulcera pauperum ligavit.

QUæ mendicorum ſordebant ulcera carnis,
Hæc Princeps dextrâ ſæpe ligavit ea.
Et ſanabantur fædiſſima vulnera paſſim,
Quæ tetigit noſtræ Principis alma manus.
Tactus enim Divæ medica virtute vigebat,
Quæ ſibi de cælo credita, miſſa fuit.

X.

Irata à nemine unquam viſa eſt.

HEdvigem iratam nemo conſpexit ab ortu,
Impetibûs nullis mota, agitata minîs.
Internam pacem Princeps habuitq́; quietem,
In loculis animæ, viſceribuſq́; ſuis.

Hanc

Hanc ergo pacem ſemper prodebat ab extra,
Sic iraſcendi ſalva furore fuit.
Dicere conſvevit: *Dominus tibi parcat*, & iſtîs
Verbîs: irarum flamma ſubacta, focus.

Die 16ta Octobris.

De S. Brunone Epiſcopo Martyre, & Apoſtolo Pruſſiæ, quæ eſt Provincia Poloniæ.

I.

S. Bruno pro prædicatione Evangelij, manibus, & pedibus præcisîs, capite plectitur cum octodecim ſociis.

SI caput abſcindunt Brunonis Pruſſica turba,
Cur nam præcidunt enſe manuſq; pedes?
Nam caput abſciſſum, ſi fiat vertice colli,
Nil proſunt homini cætera membra, pedes.
Sperabant Pruſſi, quòd membrîs, carne reciſîs
Non poſſit Martyr ſcandere ſigna Poli.
Sed dum fulcra pedum, manuum reſciſſa recepit,
Ocyùs ad cælos iverat, atq; magis.
Non pedibûs carnis ſcanduntur culmina cæli,
Virtutum gradibus cælica regna patent.

DOMINICA 4ta OCTOBRIS.

De B. Joanne Cantio Confeſſore, Almæ & celeberrimæ Univerſitatis Cracovienſis Doctore, & Profeſſore.

CAntius oppidulo ex modico, parvoq; Joannes,
Non parvus, modicus, magnus adeſſe patet.

Vix

Vix etenim natus propriis genitoribus *Anna*,
Et Patre *Stanslâo*, forte, pioq; viro.
Mox ſvavi, innocua, morum gravitate refulſit,
Virtutis ſummæ ſpem dedit, atq; tulit.
Nec mirum: titulô gaudebat voce, Joannis,
Ex cunis purus, debuit eſſe puer.
Sicut enim primo ſurrexit nemo Joanne,
Sic ſaltim Magnus debuit iſte dari.

II.

B. Joannes Cantius in Univerſitate Cracovienſi primùm Philoſophiæ & Theologiæ Auditor, deinde Doctor & Profeſſor.

QUas numerat mundo turrita Cracovia dotes,
Quotquot ſplendores, munera pura refert.
Hæc inter ſplendet Nutrix Academia Regum,
Quæ Regni ſtudium fert generale, patens:
In tanto ſtudio Regni, Regumq; Theatro,
Cantius audivit prima elementa puer.
Altiùs aſcendens ad fundamenta ſciendi,
Cæpit Ariſtotelis ſigna, modumq; ſequi.
Ad ſacram tandem doctrinam ritè ferendam,
Totum ſe plenè Vir pius iſte dedit.
Perq; gradus omnes ſtudii generalis, & ampli,
Ibat diſcipulus, ſolicituſq; ſtudens.

Diſci-

Diſcipuli gradibûs completis, atq; probatis,
Jura Profeſſoris, conſequiturq; gradum.
Doctrinæ ſacræ *Doctor* de lege creatur,
Qui pridem *Doctor* jam pietatis erat.

III.

Doctrinâ ſuâ mentes audientium non tantùm illuſtrabat, ſed etiam ad omnem pietatem inflammabat.

DOctrinæ ſacræ tradens præcepta, modumq; ,
Non tantùm docuit voce, ſonoq; ſuo:
Aſt auditorum mentes accendit ad omnes
Virtutum ſpecies, quodlibet atq; bonum:
Et quidquid docuit, faciebat primus id ipſum,
Diſcipulis præbens calcar ad acta pia:
Hæc eſt Doctoris veriſſima norma, figura,
Ut priùs id faciat, quod monet, atq; docet.

IV.

Sacerdos factus, nihil de ſtudiis Scholaſticis remiſit.

QUando Sacerdotis ſuſcepit munera, leges,
De ſtudiis ſolitis detrahit ipſe nihil:
Jam verò ſtudium virtutum protinus auxit,
Omnis ut evadat regula, forma boni.
Hoc etenim munus ſicut ſublime, tremendum,
Sublimes dotes exigit, atq; petit.

V.

Pro offensis alienis Dei maximè dolebat.

OFfendi quoties vidit per crimina Numen,
Deflevit, planxit, menda aliena dolens.
Placando Numen pro peccatoribus amplis,
Continuò ſupplex ſacra litabat ei.
Quàm multi proprias devitant plangere noxas,
Hic aliena videns crimina, corde dolet.

VI.

Ilcuſienſem Parochiam egregiè adminiſtravit.

AUrigeris venis Regio quæ tota refulget,
Argentum purum quæ fodit, atq; parat.
Sanctus ibi Præſes curam ſuſcepit ovilis,
Ac illud rexit dexteritate gravi.
Nec tamen hic Paſtor vicino merſus in auro,
Argenti nunquam quæſiit ampla bona.
Sed populum tanquam purum quæſiverat aurum,
Argentum reputat candida corda gregis.
Quæ plus argentô, plus totô cenſuit aurô,
Theſauros omnes vile putando lutum.

VII.

Parochiam Ilcuſienſem dimiſit.

QUamvis egregiè totum paſcebat ovile,
Deſerit hoc: populi multa pericla timens.
Maluit in paucis multam curare ſalutem,
Tradere quàm toti paſcua ſacra gregi.

VIII.

DUm Cæleſtinus ſummum Caput Urbis & orbis,
Ad contemplandum tempus habere nequit:
Dimittit claves Petri, dimittit & omne
Supremum regimen, Pontificiſq; Thronum.
Conſimili methodo, fecit praxiq; Joannes,
Dum paſcendo gregem mens ſua preſſa foret.
Nec contemplandi poſſet bene munus obire,
Invigilans ſemper, continuoq; gregi.
Tam grave dimiſit conſulto Numine, pondus,
Tutiùs ut Chriſto ſerviat, atq; vacet.

IX.

Poſtulante Academia ad priſtinum docendi officium rediit.

DImiſſo poſtquam valedixit Paſtor ovili,
Ad priſcos faſces, officiumq; redit.
Aſcendit ſacræ doctrinæ, Roſtra Cathedræ,
Et fidei ſanctæ dogmata vera docet.
A teneris annis didicit, ſvevitq; docere,
Abſq; docendo nequit vivere, & abſq; libro.
Quamvis deſeruit commiſſi munus ovilis,
Hîc alium populum qui doceatur, habet.

X.

Quidquid ei à ſtudiis temporis ſupererat, ſaluti proximorum & orationi impendit.

TEmporis à ſtudiis quidquid reſtabat eidem,
Fundendis precibus tempus id omne dedit.

Curandæ impendit Regni, populiq; saluti,
Factis, & verbis insinuando fidem.
Pensabat tantùm præsentis temporis horas,
Quantùm pensari debet & ipsa salus.
Omisit nullum momentum prorsus & instans,
Quô non perficeret dulce salutis opus.

XI.

NOn sibi, sed populis impendit tempora vitæ,
Proximus omnis ei meta, scopusq; fuit:
Cunctorum verò semper quærendo salutem,
Non sibi, sed populis Doctor hic ortus erat.
Ostendit, quanto populum dilexit amore,
Monstravit, quantùm ferbuit ejus amor.
Qui toti populo tantùm prodesse studebat,
Non curans quidquam commoda justa sui.
Tantus amor populi, Christi præsentat amorem,
Humanum quantùm diligit omne genus.
Monstrat Apostolicos Doctores, atq; Magistros,
Quorum summus amor plebis, & orbis erat.
Cantius ergo boni flagrans communis amore,
Totus Apostolico flamine plenus adest.

XII.

NUllus amor major, quàm qui se donat amicis,
Propter eos animam ponit, eamq; sacrat:
Talis amor fuerat, dilectio vera Joannis,
Ergo suus radiat maximus altus amor. xiii.

XIII.

Christi Domini Passione sic afficiebatur, ut in ea contemplanda totas noctes duceret insomnes.

FIxa suo cordi sic stabat Passio Christi,
Solicitîs studiîs sic meditatus eam.
Propter id insomnes ut noctes duceret, atq;
Raro possedit corpora fessa sopor.
Passio dum Christi fuerat concepta peracta,
In nullo Christus dormiit ipse loco:
Compensans noctes insomnes *Cantius* Illi:
Non dormit, potiùs sed vigilare cupit.

XIV.

Causa meliùs recolendæ Passionis, Hierosolymam peregrinatur.

COgitet ut meliùs patientis vulnera Christi,
Ad terræ sanctæ pergit amanda loca:
Jerusalem pedibûs lassatis circuit omnem,
Ad quemvis Christi currit, aditq; locum,
Ascendit primò Christi patientis ad hortum,
Ibat post Christi passibûs, atq; viîs.
Jerusalem sanctam properè pervenit ad urbem,
Contemplatur ibi singula quæq; loca.
Per quæ deductus, spretus, vinctusq; Redemptor,
Et colaphîs cæsus, carcere clausus erat.

Ad montem poſthac pervenit Golgotha dictum,
Chriſtus ubi paſſus pondera dira crucis.
Ad Chriſti tandem comparuit ora *Sepulchri*,
Ac fixit plangens oſcula grata petris.
Omiſit nullum ſpatium tractumq; viarum,
In quibus eſt JESUS paſſus ad uſq; necem.
Quot loca conſpexit Chriſti ſacrata cruore,
Et calcata ſuo ſanctificata pede:
Tot ſtimulos ſenſit fortis, grandisq; doloris,
Tot fomenta ſimul dulcis amoris erant.
Sic ergo partim compreſſus amore, dolore,
Promptus amore ſimul, tamq; dolore mori.

XV.

SInt quamvis Turcæ Divini Nominis hoſtes,
Tanti quos Regio, terraq; nulla fovet:
Attamen his Chriſtum crucifixum *Cantius* offert,
Et JESUM verum prædicat eſſe DEUM.
Martyrium toto cupiebat corde Joannes,
Sic nullos enſes extimet, atq; neces.
In partes minimas vellet ſua membra ſecari,
Dummodò martyrij laurea cedat ei.
Quam licèt effuſo non ſumpſit ſangvine, morte,
Hæc tamen ex voto laurea danda ſibi.

XVI.

Quater ad Apoſtolorum limina venit.

Vix

VIx ſemel innumeri pergunt ad limina petri,
Vix alij Romæ ſe ſtatuere ſemel:
Multoties Romam currit, pergitq́; Joannes,
Non curru, rhedâ, ſed gradiendo pedes.
Cantius ajebat: pergunt hi curribus amplis,
Hi verò tumidis ſæpe vehuntur equis:
Aſt ego decurram Divino in Nomine Chriſti,
Abjectus, pauper, continuoq́; pedes.
Exaltabuntur ſed poſthac cornua juſti,
Pauperiem veram, reſpicietq́; DEUS.

XVII.

QUòd tam multoties Romanas ibat ad Aras,
Cantius, & proprio ſtante, movente pede:
Credo Caput voluit venerari totius orbis,
Viſere concupiit limina ſacra Petri.
His etenim viſis Divorum ſangvine tinctîs,
Fundendi creſcit ſangvinis æſtus amor.
Et quia concupiit pro Chriſto ſangvine ſpargi,
Romuleas arces ſæpius urget, adit.

XVIII.

QUæ loca cenſentur Divorum ſangvine ſacra,
Vel meritis fidei nobilitata micant:
Hæc celebrata manent populorum mole frequente,
Non ſemel inviſunt, ſæpiùs illa colunt.
Et quis nobilior locus eſt, quàm Roma triumphans?
In toto quiſnam ſanctior orbe locus? Qui

Qui tot Martyribûs fulget, lucetq́; corónîs,
Qui tot Divorum corpora, & oſſa fovet.
Et qui de Capitis Supremi gaudet honore,
Qui totum mundum judicat, atq́; regit.
Tot ſpectans Romæ Lechicus miracula Divus,
Non ſemel hanc, potiùs ſponte frequenter adit.
Nam quò quis Romæ percurrit ſæpiùs Arces,
Hanc ſimul exoptat ſæpe videre magis.

XIX.

QUidquid habet ſtudium Regni generale perenne,
Id totum Regnans Roma ſacrata dedit.
Cantius hæc grato compenſans pectore dona,
Sæpiùs hanc Romam viſitat, atq́; colit.

XX.

OMnia vitabat quamvis peccata Joannes,
Et minimas maculas horruit, atq́; notas:
Hæc tamen aſſiduò purgare, lavare ſtudebat,
Ut purgativi non ferat antra loci.
Hunc purgativum redimendo corpore campum,
Corporeo Romam viſitat ante pede.

XXI.

Dum pergit Romam B. Joannes Cantius, latrones illum invadunt, & aliquos aureos pro itinere oblatos eidem eripiunt.

AD Romana petit Capitolia quando Joannes,
Inviſurus ibi maxima ſigna Dei: In-

Invadunt illum rabidi, diriq; latrones,
Eripiunt aurum, ſubſidiumq; viæ.
Lætior apparet ſublatô *Cantius* aurô,
Quàm dum proviſum poſſidet, illud habet,
Nam pauco nunquam fuerat confiſus in auro,
In ſolo qui ſpem, credidit eſſe DEO.

XXII.

AUrum qui Divo paucum rapuere Joanni,
Quærunt: nunquid habet plùs, vel habere poteſt?
Oblitus Divus conſuti in veſtibus auri,
Reſpondet: ſe jam prorſus habere nihil.
Prædones fugiunt, ſed Divus mente reverſus,
Aurum commemorat veſtis in ore latens.
Inſequitur dictos prædones, clamat, & urget,
Ut reliquum capiant, poſſideantq; ſibi.
Latrones illi moti pietate Joannis,
Omnia reſtituunt, quæ rapuere priùs.
Inſuper hos nummos contectos veſte relinquunt,
Ut paupertatis nil patiatur amor.
Hæc eſt contempti merces, proventus, & auri,
Quod dum deſpicitur, perditur inde nihil.
Qui verò metuunt collectas perdere gazas,
Illas de toto perdere ſæpe ſolent.

XXIII.

CUm Divus clauſos reſolutus perdere nummos,
Raptores illos arte lucratus erat.
Hi nam converſi quidquid rapuere, rependunt,
Et precibus Divi, poſt doluere, puto.
Peccantes non vi dura, vel fronte furoris,
Aſtutis flecti, ſed didicere modis.

XXIV.

QUi rapuere aurum raptorum nomine digni,
Cantius illorum mutuò Raptor erat.
Nam rapuit mentes illorum protinus ad ſe,
Et forſan rapuit, ſub juga ſtricta Dei.
Vel ſi raptoris nomen difforme Joanni,
Tunc venatoris dignus honore nitet.
Nam peccatores venatus, tamq; latrones,
Ut convertantur, deſpiciantq; mala.

XXV.

Alienæ famæ ne quis detraheret, deſcriptis in pariete verſibûs, ſe & alios admonebat S. Auguſtini exemplô.

ALterius ne quis famæ detraxerit unquam,
Deſcriptis monuit verſibûs, atq; metris:
Ex Auguſtini praxi, methodoq; monendi,
Qui detractores caverat arte pari:
Chriſtiadum famam ſicut tutatus ad ungvem,
Integra ſic ejus publica fama nitet:

No-

Noſcit eam totus cum quovis climate mundus,
Commemorat nomen Roma beata ſuum.

XXVI.

Famelicos de ſuo obſonio ſatiabat.

QUâ menſâ Divus ſolitîs vivebat & eſcîs,
Ex hac mendicos paverat ille priùs.
Maluit ipſe famem rabidam portare, ſitimq́;,
Si mendicorum ſit ſatiata cohors.
Cantius ut cunctos miſeros ſatiabat egenos,
Ex dapibus cæli ſic ſatiatus erat.

XXVII.

Nudos veſtibus & calceis operiebat.

QUos vidit nudos ſolita vel veſte carentes,
Emptis non tantùm veſtibûs ornat eos.
Sed veſtimentis propria de carne retractîs,
Contexit, cinxit membra, ſuoſq́; pedes.
Ne verò nudis pedibûs compareat ipſe,
Pallia demiſit jam redeundo domum.
Pro veſtimentis vulgaribus, atq́; lacernis.
Nunc jam purpurea veſte decorus ovat.

XXVIII.

Brevis illi erat ſomnus, atq́; humi.

DUm voluit membris Divus concedere ſomnum,
Hic brevis in terræ corpore factus erat.

Noluit in ſomno diſperdere ſæcula vitæ,
Tempore nam lapſo ſæcula multa cadunt:
Unaq; ſæpe dies æternum perdidit ævum,
Pro uno momento vita beata datur.
Ergo decrevit potiùs vigilare potenter,
Atq; per id ſumpſit, promeruitq; Polum.

XXIX.

Veſtes tales portavit, quæ nuditatem arcerent.

COntemptor rerum, veſtes contempſit amænas,
Aſſumpſit viles, abſq; nitore, graves:
Iſto veſtitu meruit plùs Divus honoris,
Quàm qui purpureo murice tectus adeſt.

XXX.

Cibus ejus talis erat, qui tantùm mortem arceret.

MEnſa, cibus, potus, tales placuere Joanni,
Quæ mortem ſolam pellere carne queant:
Cæleſti vixit perfuſus flamine Divus,
Ad quid ei proſunt fercla ſuperba, dapes.

XXXI.

Virginalem pudicitiam aſperô ciliciô, flagellîs, & jejuniîs cuſtodivit.

NIl magis & meliùs debent curare fideles,
Quàm caſtum corpus virginitate micans.
Cantius hoc totum complevit, fecit abundè,
Lilia de cunis nata, ſerena tulit.

Per

XXXII.

Per annos triginta & circiter quinq; ante obitum, ab esu carnium abstinuit.

QUamvis stricta fuit constanter mensa Joannis,
Ante diem mortis strictior illa patet.
Nam per triginta soles, ac ampliùs annos,
Nunquam consvetîs carnibus usus erat.
Per tam longa sui jejunia fortiter acta,
Se ad mortis metam disposuitq; diem.
Et successerunt illi jejunia tanta,
Namq; die mortis sat bene pastus erat.
Post mortem verò fruitur cælestibûs escis,
Illi mensa, cibus, portio summa DEUS.

XXXIII.

Mortem vicinam præsentiens, ad illam se diu, & diligentissimè præparavit, & pauperibus omnia quæ supererant distribuit.

PEr totam vitam quamvis se sæpe paravit,
Ad mortis campum *Cantius*, atq; diem.
Sed cum præsensit vicinum mortis agonem,
Se jam disposuit fortiùs, atq; magis.
Sacramenta priùs contrito corde recepit,
Omnia pauperibus distribuitq; bona.
Abjectis rebûs paucis, verèq; minutis,
Nam pauper Christi sola minuta tulit.

Ad

Ad cælum nudus, dives virtutibûs ivit,
Et pro terrenis cælica Regna tenet.

XXXIV.

B. Cantius ad cælum evolavit, pridie Nativitatis Domini Noſtri JESU Chriſti.

NAtalis quando Chriſti lux proxima fulſit,
Cantius ad cæli ſidera vaſta volat:
Quamvis defunctus fuerit ſub carne Joannes,
Per mortem cælis cenſeo natus erat:
In terra Chriſtus natalia ſacra reſolvit,
Cantius in cælis talia feſta gerit.

XXXV.

PRæcurſor quondam Divus, magnuſq; Joannes,
Chriſti venturi tum venientis erat.
Cantius eſt alter verus, magnuſq; Joannes,
Se Præcurſorem jam moriendo probat.
Ad cælos Chriſtum præcurrit carne ſolutus,
Ut reducem è terris mente ſalutet ibi.

XXXVI.

DUm noſtro Chriſtus ſub corpore naſcitur òrbi,
Cantius elegit lege jubente mori.
Sed mors illius, natalis luxerat ortus,
Vivere tunc cæpit, quando ſepultus erat.

XXXVII.

MOrtuus in vitæ degebat ſorte Joannes,
Poſt mortem vitam debet habere ſuam. De-

Defacto vivit, nec vivere desinit unquam,
Felix mors, vitæ, quæ sibi jura dedit.

XXXVIII.

IN mundum veniens Christus de Virgine natus,
Hic Divus moriens Virgine natus adest:
Nam corpus de quo cælis est natus, & astris,
De candore suo candida Virgo fuit.

XXXIX.

DUm Christus natus, cælestia sidera pacem,
Lætitiam terris, & sonuere diem:
Cantius ex proprio dum corpore nascitur astris,
Jerusalem cæli, totaq́; læta Sion.
Læta simul Lechici Princeps Academia Regni,
Quòd proles ejus reddita nata Polis.

XL.

B. Cantius ad Ecclesiam Collegiatam S. Annæ sepultus.

C*Antius* ex Anna genitus processit in orbem,
Nunc Annam Matrem dum sepelitur habet:
Ambas dilexit pleno pietatis amore,
Ambarum plausu gaudet, honore nitet.
Ex Anna prima terrenum vivere sumpsit,
Anna cum Diva gaudia lucis habet.
Anna priorq́; domum concessit, at ista sepulchrum,
Nobilius, quàm sit tota paterna domus.

N O-

NOVEMBER.

Die 12ma Novembris

De SS. Benedicto, Joanne, Matthaeo, Isaaco, & Christino, quinq; Fratribus Eremitis, & Martyribus Polonis.

I.

Isti SS. Eremitae fuerunt Comites peregrinationis in Prussiam S. Adalberti Martyris, & Episcopi.

QUos recolit Divos Ecclesia tota Polona,
Hi fuerant Comites, Consociiq; viae
Quam pius ad Prussos rectè suscepit agendam
Martyr Adalbertus, morteq; clausit eam:
Utq; viae Comites fuerant, pariterq; laboris,
Sic Christi Prussis explicuere fidem.
Quidquid gustârunt fidei de Praesule Sancto,
Egregiis studiis id sapuere Patres.
Et quamvis Praesul Prussorum caede peremptus,
Hi non cessârunt dogmata sacra loqui.
Sed permanserunt constantes, atq; fideles
Praesulis in votis, consiliisq; suis.
Hic societatis Sanctorum fructus, honorq;,
Quòd nos accendat, suscitet, atq; vocet.
Ad similes actus, virtutes, atq; labores,
Quos magni, Sancti, sustinuere Viri.

II.

II.

MArtyr Adalbertus quamvis ſit ſangvine magnus,
Atq; domus propriæ fulſit honore, Roſîs.
Et cur pro ſociis cultores poſcit eremi?
Abjectos, humiles, deſpicuoſq; ſolo.
Sicut Adalbertus ſpretus, deſpectus ab orbe,
Contemni, ſperni, quæſiit eſſe minor:
Sic & deſpectos humiles virtute probatos,
Elegit Fratres, conſocioſq; viæ.
His cum deſpectis, factus deſpectus & ipſe,
Sic exaltari, promeruitq; coli.
Sicut Eremitæ capiebant calcar ad omne
Rectum: de Sancto Præſule, Patre, Duce.
Sic Præſul Sanctus, de Sanctis Fratribus illis,
Sumebat ſpeculum, ſubſidiumq; boni.

III.

UT Piſcatores Chriſtus delegit ad omnem
Formandam gentem, climata, Regna, loca.
Sic & Eremitas Præſul, Martyrq; vocavit,
Ad dandam Pruſſis per ſua verba fidem.

IV.

SS. Eremitæ Poloni, & Martyres ejecti de Pruſſia.

MArtyrii palmam poſtquam ſuſcepit, adeptus
Præſul Adalbertus, victima grata Deo.

Illius Sancti Comites de gente Poloni,
Prussorum ejecti finibus, atq; locis.
Ejectos sese spectantes, atq; repulsos,
Consilium Christi proposuere sibi.
Ejecto, pedibûs lassatis, pulvere rectam
Ad gentes alias arripuere viam.
Pro Christiq; fide tantùm fecere, tulere,
Quantùm demonstrat vita, suusq; cruor.
Horum Sanctorum violenta ejectio Prussîs,
Ingressum cæli prestò paravit eis.

V.

SS. Eremitæ ejecti de Prussia, venerunt in Poloniam Majorem, & in vastam solitudinem apud Casimiriam se receperunt.

EJecti postquam Prussorum climate Fratres,
Majorem Lechiam complacuere sibi.
Ut vero meliùs Christo servire valerent,
Ad densum sese composuere nemus:
Atq; casis parvis de vili stramine factis,
Se sub eis strictè continuere statim.
Non externorum tantùm consortia vitant,
Ast etiam sese flendo, dolendo cavent.
Conditor ipse quibus præsens, custosq; manebat,
Colloquiis hominum non eguere Viri.
In solo fuerant absorpti Numine cæli,
Terrarum lingvæ non sapuere sibi.

VI.

Horum SS. Eremitarum tanta fuit fama ſanctitatis, ut Boleslaus Chabrus primus Poloniarum Rex eos perſonaliter viſitaret.

FAma, ſonus tantus luxit pietatis eorum,
Per totum Regnum, membraq; nexa ſibi:
Ut Chabrus Princeps & Rex inviſeret illos,
Commendans precibus ſceptra, ſuumq; thronum.
O felix horum Patrum pietatis Eremus,
Quam Reges ipſi tam venerantur, amant.
Sed Regis non ſunt elati ſorte, favore,
Qui Regem Regum jam coluere magis.

VII.

Poſtquam Boleslaus Rex notabilem eleemoſinam his Eremitis relinqueret, tunc latrones avaritiâ pecuniæ inducti, Sanctos Eremitas invaſerunt, pecuniam eripere voluerunt, & tandem hos Eremitas occiderunt.

UT Rex hos Sanctos coluit veneratus amanter,
Sic illis auri regia dona dedit.
Aſt paupertatis ſtudium, zelumq; ſequentes,
Aurum mox Regi reſtituere ſuo.
Auri notitiam latrones prorſus habentes,
Invadunt armîs, enſibûs, atq; viros.
Extorquent aurum, nummoſq; reponere mandant,
Quod ſi detrectent, mors ſubeunda ſibi.

Exponunt Fratres quod ſit jam reddita Regi,
Latrones dictis non tribuere fidem.
Continuant ergo feritatis triſte theatrum,
Suppliciis cogunt, verberibûſq; cient.
Atq; ligant Fratres, duro paloq; reponunt,
Ac ignes lateri ſuppoſuere graves.
His in ſuppliciis poſtquam nox tranſiit ampla,
Et nil latronum turba lucrata fuit.
Innocui Fratres tolluntur cæde latronum,
Fecit id obrizi turpis, avara fames.
Sed paupertatis cultores, atq; Magiſtri,
Firmarunt illam ſangvine, morte ſua.
Qui paupertatis ſtudium vel vota tenetis,
Pro illa fundendus corpore ſæpe cruor.

DOMINICA 24. POST PENTECOSTEN.

De S. Stanislao Koſtka, Confeſſore Societatis JESU.

I.

Quando Stanislaus Koſtka gignendus erat, Nomen JESU pariturae Matris gremio divinitùs inſcriptum fuit.

DUm paritura fuit *Koſtkam* clariſſima mater,
Illius gremio gratia rara data:
Nam nomen JESU gremio comparet in ipſo,
In quo concluſus *Koſtka* puellus erat.
Nondum *Koſtka* fuit noſtrum progreſſus in orbem,
Jam ſocius JESU ſignificatur, adeſt.

Nam nomen JESU signatum in ventre parentis,
Hunc socium JESU destinat, atq; sonat.
Et quis tentabit socium non credere JESU?
Quem demonstrârunt per sua signa Poli.

II.

Priusquam te formarem in utero, novi te, & antequam exires de vulva, sanctificavi te. Jerem: cap: 1.

QUod quondam Vati prædixit Conditor orbis,
Hoc *Kostkæ* servit, convenit, atq; decet.
Ille priùs matris quàm sit formatus in alvo,
Æterno fuerat notus ab ante Patri.
Ille priùs quàm sit vulvæ progressus ab ore,
Per Dominum cæli Sanctus, & unctus erat.
Kostka priùs quàm sit terræ productus in oras,
Cælorum donô Sanctus, adestq; pius.
Nam nomen JESU consignans viscera Matris,
In certo Sanctum nuntiat esse modo.

III.

Beatus venter qui te portavit, & ubera quæ suxisti. Luc.c.11.

QUi venter quidquam portat, defertq; beatum,
Hic justô titulô credo beandus erit.
Sed magis ingenuè dicendus, & ille beatus,
Propter quem matris membra beata micant.
Dum propter *Kostkam* signatur venter ab alto,
Kostka beatus erit fortiùs, atq; magis.

IV.

IV.

EX utero prodit cum JESU nomine *Kostka*,
Quis Rex cum tanto nomine natus erat?
Prodigium magnum, nasci cum nomine JESU!
Prodigium majus vivere, tamq; mori.
Et sic *Kostka* facit: natus cum nomine JESU,
Nomine cum JESU mortuus, astra petit.

V.

QUos magnos sanctos cælum monstrare volebat,
Hoc declarârunt publica signa poli:
Illos lux radians domibus signata parentûm,
Horum fax ardens cum cane norma fuit.
Dum venturus erat sub mundi culmina *Kostka*,
Hunc nomen JESU signat honore suo.
Id signum sicut signo sublimius omni,
Sic & sublimis *Kostka* futurus erat.

VI.

Virginalem pudicitiam strictissimè coluit.

K*Ostka* puer fuerat vitæ jam norma pudicæ,
Virginei floris gloria, cultor, amor,
In mensa patris si verbum turpe relatum,
Exanimis, languens, corruit iste puer.
Hic casus pueri nunquam depressit eundem,
Ast exaltavit signa sub ipsa poli.
Si tam *Kostka* cavet, metuit vel turpia verba,
Horrebat quantùm turpia facta magis.

O!

O! utinam quivis ſub menſam corruat ille,
Qui miſer attentat turpia verba loqui.

VII.

Ad Viennenſe in Auſtria Seminarium ſtudiorum causâ miſſus.

INſtructus quamvis de cælo *Koſtka* manebat,
Pro ſtudiis mentis mittitur, atq; volat.
Cæſarum ad excelſam munitam turribus Urbem,
In qua profecit nocte, dieq; ſtudens.
Sed non Platonis, Socratis percipit artes,
Sanctorum vitam tractat, & implet eam.
Unde ſuis ſociis exemplum, normaq; fulſit,
In pueri geſtis, jamq; Magiſter erat.

VIII.

Còáctus in Lutherana domo habitare.

K*oſtka* ſub Hæreticis tectis reſidere còáctus,
Tanquam ſub duro carcere clauſus hiat:
Dulcificavit ei tam triſtes carceris umbras,
Ardens in Chriſtum (quô fuit uſtus) amor.

IX.

A Paulo Fratre ſuo germano, dum ad liberiorem vitam inducebatur, multa mala perpeſſus eſt.

CUr Frater Paulus Stânslaum vexat, & angit?
Cum ſint ex uno ſangvine planta virens:
Stân-

Stânslaus devotus erat de corpore castus,
Submissus, prudens, mente superna petens.
Servabat leges Christi, præcepta, rigores:
Omnia complevit, præteriitq; nihil.
Jam verò Paulus laxus, factisq; superbus,
Leges confringens, jussaq; sacra Poli.
Displicuit virtus Stânslai, maxima Paulo,
Tentat eum laxâ sæpiùs ire viâ.
Ad proprios mores conatur ducere Fratrem,
Sed Frater prudens despicit ista minor;
Obsistit Paulo petris constantior ipsis,
Immotus, fortis, pectore, mente, fide.
Affirmans quòd sit non ad terrestria natus,
Ast ad cælorum, maxima quæq; bona.
Sustinuit vexas, pænas, & verbera Pauli,
Omnibûs his major; desiit esse minor.
Majorem Fratrem propria virtute subegit,
Quiq; priùs pressus, jam modo victor ovat.

X.

QUòd Frater major vexavit sæpe minorem,
Illius virtus vera probata fuit.
Postquam sustinuit pondus, praximq; probandi,
In Christi stadio credo professus erat.

XI.

CUm divexabat Fratris præcordia Paulus,
Ille suæ carni multa flagella dabat: Hanc

Hanc affligebat per tot jejunia ſtricta,
Ac aliis pœnîs excruciavit eam:
Sed quid puppe facis? cur inſons membra fatigas?
Hæc Paulus debet juſta flagella pati:
Dicebat puppus: Paulus terreſtria curat,
Delicias quærit, vanaq; cuncta petit:
Tunc ego pro Paulo portabo quæq; flagella,
Ut mores, vitam corrigat atq; malam:
O amor excellens! cædi pro fratre maligno,
Et tam continuò verbera dante ſibi.

XII.

In morbum lethalem incidit: Dæmonem ſub canis ſpecie contra ſe inſidiantem ter Sancta Cruce fugavit.

DUm canis in ſpecie rabidi, multùmq; tremendi,
Invaſit *Koſtkam* beſtia ſæva ſtygis.
Non timuit quidquam ſecurus puppus, & inſons,
Ter cruce, ſed pepulit turpia monſtra canis,
Cum cruce ter victor ternam pro fronte coronam,
Puſio promeruit cum ſtyge bella gerens.
Vincere corde ſemel tentantis bella draconis,
Non eſt ſufficiens palma, triumphus, honor.
Ut cedat *Koſtkæ* victoria plenior orci,
Illum ter ſuperat, ter fugat arte crucis.

XIII.

Ingravescente morbo Viaticum ab Angelis recepit.

HÆretica degens juvenis conclusus in æde,
Non potuit Christi panis habere cibum.
Angelici pugiles veniunt de culmine cæli,
Et juvenem Christi carne, cruore cibant.
Tanta fuit juvenis *Kostkæ* præstantia, virtus,
Ad quam tractandam cælica castra volant.

XIV.

Post susceptum ab Angelis SSmum Sacramentum, apparet Kostkæ B. V. MARIA, & ad Pueri JESU complexum admittit.

POstquam percepit Panis mysteria *Kostka*,
Comparet præsens Virgo MARIA sibi.
Ad Pueri JESU complexum admittit habendum,
His ut deliciis posset amore frui.
Ad quem vita DEUS, descendit Virgo MARIA,
Hic jam non potuit mortis ab ense mori.
Mortuus & non est: nam JESUS vita suprema,
Cuncta potente manu vivificavit eum.
Addidit affectum Mater sua pura MARIA,
Et sic jam vivit, qui moriturus erat.

XV.

B. V. M. jubet Kostkam Societati Jesu Nomen dare.

COmparens Kostkæ cum JESU Virgo MARIA,
Mox *Societati* reddere vota monet. Quàm

Quàm grandis Socius JESU, quem magna MARIA,
Ad *Societatis* vincula jura vocat.
Quàm felix (reputas) *Societas* maxima JESU,
Cûi pia Tyrones destinat Ipsa Parens.
Hôc etenim factô *Societas* Sancta probatur,
Quòd sit Sanctorum nidus, Olympus, ager.

XVI.

Stanislaus Kostka pergit pedester Romam, ut in Societatem JESU admitti possit.

QUamvis jam *Kostkæ* mandavit Virgo MARIA,
Ut *Societatis* dulcia signa ferat:
Attamen ingenuus timor, & reverentia patris,
His à propositis impediebat eum.
Omnibûs omissîs quæ tardavere vocatum,
Mendicus Romam tum peregrinus abit:
Non secum comitem, non sumpsit quemq; clientem,
Sed solus proprio transvolat ecce pede.
Cur secum comitem non ducit puppulus iste?
Cur nullum socium poscit, habetq; viæ?
Hæretica quando residebat *Kostka* sub æde,
Nullus ibi fidus constitit esse comes.
Attamen è cælo Divino Corpore pastus,
Angelicis manibûs, subsidiisq; dato.
Mox invisit eum purissima Virgo MARIA,
Ad JESU amplexum suscipit, atq; vocat.

Subſidiis iſtis proviſus *Koſtka* benignè,
Talia ſperavit dona futura viæ.
Unde viam ſolus dextrè concepit agendam,
Et non fruſtratus ſorte favente ſpei.
Nam tot dona DEI curſu percepit in ipſo:
Quæ fuerant cæptæ conſona, & apta viæ.
Angelicis iterum manibûs de Pane Polorum,
Mirificè paſtus, lætificatus erat.
Sic Ductor *Koſtkæ* JESUS fuit, atq; MARIA,
Auxerunt numerum, cælica ſigna ſimul.

XVII.

DUm ſolidè docuit puppum Germania *Koſtkam*,
Cur *Societati* non numeravit eum?
Hæc debebatur victrici gratia Romæ,
Illuſtraturus quam fuit iſte Puer.
Hæc debebatur Generali gloria tanto,
Virtutum Princeps quiq; corona fuit.

XVIII.

Dum Paulus inſequeretur Stanislaum Fratrem, equi ejus immiſſo Divinitus torpore immoti ſteterunt.

PErſequitur Paulus quando veſtigia Fratris,
Et captivando proximus inſtat ei.
Ecce ſtetere ſimul ducti temone jugales,
Nec poterant cæptam continuare viam.
Koſtka pedes fugiens, curſum ſuperavit equorum,
Ad metam citiùs pertigit, atq; ſcopum. Cur-

Curribus ac in equis Paulus properabat anhelus,
Nomine cum JESU *Kostka* cucurrit Eques.
Nomine cum tanto festinus *Kostka* volavit,
Tardatus Pauli cursus, & omnis equus.
Nam qui tentat iter cum dulci Nomine JESU,
Ejus tardari semita nulla potest.

XIX.

Stanislaus Kostka susceptus ad Societatem JESU à S. Francisco Borgia, Præposito Generali.

POstquam *Kostka* pedes Romæ pervenit ad urbem,
Ad *Societatis* grandia signa volat:
Borgia Franciscus Juvenem suscepit amanter,
Nam Sanctus, Sanctum noverat esse Dei.

XX.

In Festo Assumptionis B. V. MARIÆ transiit in cælum.

VIrginis Assumptæ resonabant quando triumphi,
Deseruit miseri climata *Kostka* soli:
Mors ejus, planè non mors, assumptio fulsit,
Conveniens illi Virginis ista dies.
Ut fuit in cælum radians assumpta MARIA,
Sic assumptus erat *Kostka* sub astra Poli.

XXI.

K*Ostka* Puer quando misero degebat in orbe,
Assumptæ Divæ multa trophæa dabat.

Ipsius

Ipsius cultum compensans Alma MARIA,
Hunc ejus morti destinat ipsa diem.

XXII.

KOstkam ad viventem descendit pura MARIA,
Ad defuncturum protinus ipsa volat:
Virgineis stipata choris, & lumine plena,
Ut *Kostkæ* rectam monstret ad astra viam,
Mors hæc assumpti monstrat miracula *Kostkæ*,
Pro quo assumendo venerat ipsa Parens.

XXIII.

NOn tantùm Christi Virgo verissima Mater,
Et *Kostkæ* Lechici Mater amica fuit.
Inquisitus enim num diligat Ille MARIAM?
Diligo (respondit) *nam mea Mater adest.*
In cælum quando purissima Mater abivit,
Debuit hanc Matrem Filius iste sequi.

XXIV.

IN cælos postquam gaudens assumpta MARIA,
Illa Senatorum corpore cincta Poli.
Gente Senatorum *Kostkam* quis nesciat esse?
Reginæ assistens censuit esse suæ.

XXV.

AD Societatem per Matrem *Kostka* MARIAM
Ductus, & interna luce vocatus erat:
De terris ergo dum assumitur ipsa MARIA,
Ad cælos Matrem ducit & Ille suam.

XXVI.

XXVI.

HAc pollent Matres naturâ, ſive favore.
Quòd prolem ducant ſemper ad alta ſuam,
Quem plauſum, pompā, capiunt perſæpe triumphum
Prolem participem fortiter eſſe volunt,
Dum Mater *Koſtkæ* fuerat captura triumphos,
Ex ſeſe aſſumpta, caſtra per alta Poli.
Participem *Koſtkam* voluit remanere triumphi,
Hâc illum ad cælos convocat ergo die.
Ut videat plauſus Aſſumptæ gaudia Matris,
Et cum cælitibus gaudeat, atq; canat.

Die 17ma Novembris de S. Salomea Regina Haliciæ.

I.

S. Salomea de Regum ſangvine nata.

PRincipis hæc Leſci Virgo præclara Poloni,
Et Grimislavæ Filia vera Ducis.
Atq; Soror quondam Regnantis grata Pudici,
Undiq; de Regum ſangvine parta nitet.
Sicut de magno prodivit ſangvine Regum,
Sic Regina ſuæ vera ſalutis erat.
Reginam morum ſe demonſtravit ab ortu,
Regnavit carnis fluctibus, atq; ſibi,
A primis cunis morum perfecta Magiſtra,
Mater virtutum parva puella fuit.

II.

II.

S. Salomea triennis in Hungariam ducitur, Colomano Andreæ Regis Hungariæ Filio desponsanda.

HÆc Virgo vitæ vix tres devenit ad annos,
Mox ad Pannoniæ ducitur illa solum:
Principis Hungariæ post desponsanda favori,
Ætas quàm primùm cresceret apta throno.
O quàm sublimis sponsatio dicta Puellæ,
Sed Sponsus JESUS altior, ejus erat.

III.

Adveniente legitima ætate, Salomea desponsatur Colomano Regis Hungariæ Filio, & nuptiæ celebrantur.

APta thoro postquam succrevit Virginis ætas,
Censetur pariter compta, vel apta Viro.
Haliciæ Regi per fædera facta futuro
Traditur: & plausu regia tota sonat.
Principis hos plausus quamvis sit Virgo secuta,
Jacturam nullam virginitatis habet:
Nam cum consensu Regalis Principis ambo
Servârunt strictè fædera casta thori.
Quis Sanctum Regnum non dixerit esse Polonum?
De quo tot Divûm germina casta virent.
Nam Cunegundis simili virtute reluxit,
Per quam Vir sponsus, Duxq; Pudicus erat.

Pro-

Prodigium compar dum Leſci Filia fecit,
Accreſcunt Regno pignora caſta Lechi.

IV.

Quamvis Colomanus S. Salomeæ Vir factus ſit Rex Haliciæ, tamen Salomea in Regali ſolio exiſtens, Chriſto humiliter ſervivit.

HAliciæ Regno quamvis Dux jure potitus,
Illaq; Reginæ luce coruſca ſimul:
Attamen in ſolio Regni contempſit honorem,
Sed regnum Chriſti quærit habere magis,
Regalemq; ſtatim nitidum deponit amictum,
Veſtitu viduas eſt imitata ſuo.
Poſt cum depoſita regali veſte, nitore,
Depoſuit quidquid mundus amare ſolet:
Depoſitis miſeris, vanis ſplendoribûs orbis,
Servivit Chriſto libera, pauper, inops.

V.

Mortuô Colomanô Sponsô ſuô, omnes opes regias pro fundando Ordinis Minorum Clariſſarum Monaſterio, & pro ſublevandis pauperibus expendit, & ipſa S. Claræ Inſtitutum, in Monaſterio Zavichoſtenſi profeſſa eſt.

HAliciæ, fatis ſublato Principe ſponſo,
Regales ſpernit, ſponſa relinquit opes.
Has pro fundandis clauſtris, domibuſq; Minorum,
Et pro pauperibus diſſipat, atq; locat.

In Clariſſarum gremium feſtina volavit,
Illarumq; ſimul vota profeſſa fuit.
Quàm magnùm fuerat Reginam cernere magnam,
Et contemnentem regia ſceptra throni.
Fæmina dum ſimplex vanos contemnit honores,
Non eſt hæc virtus rara ſtupenda nimis;
Sed Regina ſui dum ſpernit culmina regni,
Hoc eſt mirandum, prodigiumq́; grave.

VI.

CLariſſæ ſplendent vitæ de lumine claræ,
Ordo ſed illarum clarior inde micat:
Quando ſui gremii ſociam, ſanctamq́; ſororem,
Reginam Lechici promeruere throni.

VII.

In Monaſterio facta eſt omnium virtutum exemplar, & tandem creata Abbatiſſa.

QUando Reginæ clariſſima ſceptra regebat,
Exemplar regno, normaq́; viva fuit:
Zavichoſtenſi quando ſe clauſit in orbe,
Exemplar majus, fortius atq́; dedit.
Hinc Abbatiſſam cunctæ elegêre ſorores,
Sed modicus titulus, cenſeo propter eam:
Reginam morum potiùs dixiſſe decebat,
Cujus geſta viæ regia ſemper erant.
Non Abbatiſſæ mitris, ſigniſq́; colenda,
Reginam clauſtri, ſed diadema decet.

VIII.

S. Salomeæ, dum eſſet proxima morti, apparuit B. V. MARIA cum puero JESU.

ABbatiſſa ſuæ dum ſtaret proxima morti,
Præſens comparet Virgo MARIA ſibi:
Et puerum JESUM credit, præſentat eidem:
His ut deliciis læta ſit, atq́; potens:
Dum morti JESUS fuerat, præſensq́; MARIA,
Nil ſibi jam poterant caſtra nocere ſtygis:
Sed cælum JESUS perfectè fecit apertum,
Ut capiat meritum tam pia Virgo locum.

IX.

Anima B. Salomeæ ſub ſpecie lucidiſſimi ſideris ex ore prodeuntis, viſa eſt exiviſſe.

QUando animæ noſtræ migrant de carcere carnis,
Has emigrantes nemo videre poteſt:
Abbatiſſæ animam dum cælum provocat ad ſe,
Sideris in ſpecie provolat, atq́; micat:
Oſtendit cælum quantùm ſit pura ſerena,
Lux animæ quantùm mens ſua caſta fuit.
Ergo ſub ſigno cæleſtis ſideris exit,
Ut ſtellas inter ſit numerata ſtatim.

Die 30ma Novembris
De S. Andrea Apoſtolo, Patrono Diæceſis Varmienſis.

I.

S. Andreas Apostolus cùm crucem vidisset longè, exclamare cæpit: Salve crux &c.

VIx crucis aspexit magnum venerabile lignum,
Mox illud læta fronte salutat, avet:
De cruce percepturus erat, pro fronte coronam,
Præmittit salve dulce, sacrumq; cruci.
Utq; salutavit venerandi pondera ligni,
Sicq; salutatus cum cruce victor erat.

II.

CRux omnis pretium desumit de cruce Christi,
Hâcq; salutata de pietate gravi,
Ipse salutatur Christus: qui crimina mundi
Per sacrosanctæ sustulit arma crucis.

III.

QUos nostros socios, fratres censemus amicos,
Hosq; salutamus, svave sacramus ave:
Et quis amicus erat pendenti de cruce Divo?
Quàm crux, quæ vitæ dona parabat ei:
Hanc tanquam sponsam, veramq; salutat amicam,
Cum qua tam stricto fædere junctus erat.

IV.

S. Andreas per biduum pendebat in cruce.

IN cruce per biduum dependet Apostolus orans,
Nec tamen ex illa se removere cupit:

Cûi

Cùi sapuere crucis dulcissima saccara, mella,
Ille nequit sanctæ linquere signa crucis:
Non tantùm biduô sed multos promptus in annos,
In cruce penderet plebs modò salva foret.

V.

Quando Ægeas Proconsul voluit S. Andream deponere de cruce, tamen ille noluit deponi.

DE cruce nolebat Christus descendere: quamvis
Blasphemans populus calcar ab ore dabat:
De cruce descendat (dicentes) credimus illi,
Sed tamen immotus de cruce Christus erat.
Discipulus Christi praxim servavit eandem,
De cruce depositus noluit esse sua.

VI.

AD cælum clavim quisquis moriturus haberet,
Quis de terrigenis non retineret eam?
Crux clavis cæli, quam dum jam Divus habebat,
Noluit hoc ingens deseruisse bonum.

VII.

NEmo potest meliùs similem se reddere Christo,
Quàm per susceptæ stemmata sacra crucis;
Ut magis ad Christum simiIetur Apostolus iste,
De cruce descensum denegat, atq; cavet.

DECEMBER.

Die 4ta Decembris de S. Barbara Virgine & Martyre, Patrona Regni Poloniæ.

PUlchra Dioſcorus ſpectans ſignacula formæ,
Quâ per naturam Barbara cincta fuit:
In valida turri natam concludit eandem,
Ut formam pulchram nemo videre queat.
Filia ſpectans ſe concluſam carcere turris,
Altiùs æternos eſt meditata dies.
Horruit exoſum patris, potiùſq; tyranni,
Inventum turris vincula longa ſua.
Dixerat: è cunis ſum ſemper libera Virgo,
Stringere non poterit libera corda pater?
Non poterit: faciam quidquid nunc ſentio rectum,
Suſcipiam Chriſti dulce, piumq; jugum.
Reſpuo falſorum turpiſſima monſtra Deorum,
Unum credo, colo, confiteorq; Deum.
Hæc poſtquam dixit prudens dexterrima Virgo,
Mandatis patris nuntiat omne vale.
Oblatos thalamos per patrem deſpicit, atq;
Publica mox Chriſto pectora, corda ſacrat.
Elegit Chriſtum pro Sponſo: fædera ſponſi
Sprevit, quæ genitor ſvaſerat ante ſibi.

De S. Brigida Virgine, P. R. P.

I.

S. Brigida dum velamen virginitatis à quodam Episcopo acciperet, lignum siccum altari adjunctum tetigit, & statim viride factum est.

VIx tetigit siccum castissima Brigida lignum,
Excrevit factum flore, colore virens;
Arboris iste viror cæli virtute creatus,
Virginei testis forma viroris erat.
Quô prudens Virgo per vitam floruit omnem,
Candorisq; sui tot documenta dedit.

II.

Ut sterilis contacta manu mox floruit arbor,
Brigida sic Virgo floruit ante polum.

III.

Dum quædam puella peteret S. Brigidam ut ei oculos cæcos aperiret, id precibus præmissis præstitit S. Brigida: dum autem eadem puella peteret, ut ei oculos iterum clauderet, id iterum fecit S. Brigida.

BRigida dum petitur per fortia vota puellæ,
Ut visum reddat, restituatq; sibi:
Fecit in instanti quæcunq; puella poposcit,
Jamq; videt rectè, quæ modò cæca fuit.
Dumq; puella petit, donatum claudere visum,
Clausit præmissâ Brigida Virgo prece.

Solve-

Solvere quando poteſt & Brigida Virgo ligare,
Virtutem ſimilem continet illa Petro.

De S. Joſepho, electo Patrono civitatis Metropolitanæ Cracovienſis.

QUòd Regum Regni firmata Cracovia ſedes
Joſeph Patronum cenſuit eſſe ſuum:
Rem ſatis eximiam fecit, multùmq; ſalubrem,
Joſephi dignam ſemper honore, gradu.
Ut Pater ille fuit Chriſti nutritor, amator,
Debebat vigilans urbis & eſſe Pater.
Ut fuerat ſponſus, cuſtos, tutorq; MARIÆ,
Hæc tria pro Cracia ſede referre poteſt.
Urbis ſit ſponſus cujuſvis pectora civis,
Deſponſans Chriſto, perpetuòq; ſibi.
Urbi ſit cuſtos, totam cuſtodiat illam,
Ne per bellorum barbara caſtra cadat.
Urbis ſit tutor, populi tutando ſalutem,
Ut vitam cæli, poſſideatq; thronum.

Et de his dicta jam ſufficiant, Ad Majorem Dei, & Sacroſancti Sepulchri Domini Noſtri JESU Chriſti Gloriam, B. V. MARIÆ immaculatè conceptæ Honorem, Omnium Sanctorum præſertim PATRONORUM & PATRONARUM *Regni Poloniæ Venerationem.*

Sicut

Sicut autem præsens Opusculum inchoavi ab elogio brevissimo Beatissimæ V. MARIÆ Immaculatè Conceptæ, ita illud simili elogio concludo:

ELOGIUM

Pro Immaculata Conceptione B. V. MARIÆ.

Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. Psal: 118.

NOn tantùm solos Regni Patrona MARIA,
A lapsu vetuit, detinuitq; pedes:
Ast animam totam domuit bene, corpus, & artus,
Et custodivit verba tremenda Dei:
Ex his edomitis, custoditisq; supernis
Verbis: hæc Virgo est Immaculata satis.

Non solùm autem hi Sancti, de quibus hactenus egimus, sunt Patroni Regni Poloniæ, sed etiam alii plures reperiuntur; sed quia vel nondum sunt beatificati, vel canonizati, ideo ab illorum elogiis abstinuimus. Ut tamen illorum renovetur memoria, censuimus nonnullorum seriem porrigere.

SERIES

Secundùm ordinem annorum, nonnullorum Archi-Episcoporum, & Episcoporum Polonorum, qui in opinione pietatis vel sanctitatis ex hac vita decesserunt.

I. V. LAMBERTUS Episcopus Cracoviensis propter eximias virtutes, electus est ad Episcopatum Cracoviensem. Cor-

pus S. Stanislai M. de Rupella transtulit ad Ecclesiam Cathedralem Cracoviensem, sanctè & exemplariter vixit in Episcopatu, prophetico spiritu, & miraculis clarus. Petrus Hyacinthus Pruszcz, compellat eum nomine Beati.

Obiit 1101.

II. V. VERNERUS Episcopus Plocensis, magnæ pietatis, & fortitudinis pro defendenda Ecclesia, pro qua etiam sangvinem suum effudit. De hoc zelosissimo Præsule, Stanislaus à Łubna Łubieński in vitis Episcoporum Plocensium, ita scribit: *Illuxit novum sidus in celso, & universæ Sarmatiæ conspicuo Episcopatus Plocensis candelabro Vernerus, qui cùm esset Scholasticus Plocensis, ad diem secundam Maji totius Collegii Plocensis consensu, delátum sibi Episcopatum Plocensem multùm reluctatus, sed tandem precibus omnium victus, acceptavit. Si genus spectes nobili ex vetusta stirpe ortus fuit, ea Familia, quæ Rosam pro stemmate defert: si eruditionem, ea cæteris omnibus præcelluit; sed major, & nonnisi Verneri propria laus, quod vitæ sanctitate, morum gravitate, maximè enituerit.* Et infra idem inquit: *Moris erat Vernero ab eo tempore, quo Episcopatum Plocensem suscepit, ut ad custodiam earum virtutum, quibus egregiè ornátus fuit, semper testes vitæ suæ Viros probatos, & Religiosos adhiberet, eorumq; contubernio uteretur, ut ad eorum exemplum vitæ suæ statum formaret, & conversatione illorum in meliorem Virum evaderet. Hi cum eo in eodem dormitorio cubare soliti erant, his solis consciis S. Episcopus, ciliciô & virga affligebat corpus, castigabatq; : & non solum his exercitiis, verùm etiam frequentibus jejuniis eò adigebat, ut spiritui serviret: devotus erat & Religioni, pietatiq; addictus, piis operibus, & potissimùm piæ in egenos largitioni deditus, idem tamen Bonorum Ecclesiæ adscriptorum defensor*

acer-

acerrimus. Unde cum Vernero Boleſta Caſtellanus Viſnenſis, villam Eccleſiaſticam Carſcum dictam eriperet, & Vernerus reſtitutionem amicabiliter peteret: Boleſta autem reddere denegaret, tunc Epiſcopus villam jure vindicavit,& recepit. Boleſta autem ita id ægrè tulit, ut Vernerum Epiſcopum occidere demandaverit, & defacto occidit. Sic ergo Vernerus Martyr pro Eccleſia Dei occubuit A. D. 1172. Iſtius occiſionis ſeriem exactè deſcribit Stanislaus Łubieńſki, Epiſcopus Plocenſis in vita ipſius, folio 332. *Obiit 1172.*

III. B. BOGUMILUS de Stemmate Poray, Archi-Epiſcopus Gneſnenſis, vita, virtutibûs, & miraculîs clariſſimus, mortuus die 10. Julii. A. D. 1182. Corpus ejus requieſcit in Eccleſia Collegiata Uniejovienſi Archidiæceſis Gneſnenſis, ibidem cultum publicum habet, & ad ejus ſepulchrum publicæ proceſſiones ex variis civitatibus & villis ſingulis annis conveniunt. Ejus vitam, & miracula ſcripſerunt Martinus Baronius, Stephanus Damalewicz, Canonicus Lateránenſis, Stephanus Wielowieyſki S. J. in vitis SS. 13. Martii fol. 247. Tandem Gaſpar Nieſiecki S. J. Tom. 3. folio 669. ubi concludendo vitam ipſius, ſic inquit: *Semper igitur ac tempore mortis ſuæ, ab omnibus ſtatibus hominum pro Sancto fuit recognitus, & cultus. Quod conſtat ex votis penes ſepulchrum ejus ita multiplicatis, ut Vincentius Kot Archi-Epiſcopus Gneſnenſis, unà cum Capitulo ſuo Decretum tulerit, ut ex prædictis votis Templum de muro ibi fieret conſtructum.* *Obiit 1182.*

IV. B. Vincentius KADŁUBEK Epiſcopus Cracovienſis, Sacerrimi Ordinis Ciſtercienſis ſpecialiſſimum decus. De hoc piiſſimo Præſule Samuel Nakielſki in Miechovia fol. 145. habet ſequentia: *Eodem annô Vincentius*

KADLUBCUS singularis Benefactor Ordinis Nostri, cujus stemma in Ecclesia Miechoviensi depictum conspicitur, posteaquam annos quinq; in regulari disciplina apud Monachos Cistercienses exegisset, non absq; evidenti sanctitatis nota, octa-
Samuel Nakielski Historicus. *va Martii in Andrejoviensi Monasterio defunctus est, ad cujus sepulchrum hujusmodi Epitaphium extat appositum: B. Vincentius KADŁUBEK de Villa Karnow, de Armis Rosarum, Vir acris ingenii, divina & humana literatura insignis, ex Præposito Sendomiriensi, assumptus in Præsulem A. D. 1207. per Innocentium Papam confirmatus, & per Henricum Archi-Episcopum consecratus, præsedit annis 12. Demum obtenta licentia ab Honorio Papa, renunciato, Episcopatu Religionem Cisterciensis Ordinis in Monasterio Andrejoviensi pro-*
Obiit 1223. *fitetur, atq; ibi sub regulari Observantia lustro uno exacto, Christo, Christi Miles spiritum reddidit, & in Chori medio Corpus ejus à Fratribus terræ commendatur. Anno 1223.*
Ejus Corpus in terra requievit 400. annis, post modum Remigianus Koniecpolski, Episcopus Chełmensis Administrator Abbatiæ Andrejoviensis, cum P. Friderico Szembek S. J. cum consensu Petri Gembicki, Decani Cracoviensis, Administratoris ejusdem Episcopatus, apertô Vincentii Kadłubek sepulchrô, ossa sancta exhumarunt, de quibus multi gratissimum odorem senserunt. Hoc postmodum corpus anno 1633. urnæ plumbeæ impositum, & in marmoreo Mausoleo depositum. Post elevationem prædicti corporis, multa DEUS fecit miracu-
Historicus Starowolski. la per intercessionem ejus. Ut gravissimus Historicus Starowolski Scriptor vitæ ipsius, per novem annos à translatione corporis ejus numerando, cõputaverit septem à morte suscitatos, jam jam morituros, & tamen sanatos quatuor, à dissenteria quatuor, ab epilepsia duo-

decim,

decim, ab hidropiſi quinq;, à ſurditate duos, & multi alii in infirmitatibus ſuis interceſſionem ejus agnoverunt. Monologium Ciſtercienſe Chryſoſtomi Henriquez 2da Febru: tribuit ipſi titulum Beati.

V. V. IVO de Familia Odrowążorum, Epiſcopus Cracovienſis, Præſul magnæ pietatis, exemplaritatis, & innocentiæ. Quamprimùm Epiſcopatum Cracovienſem ſuſcepit, tam primùm perſonaliter viſitabat Eccleſias, ipſe concionabatur, & ſacramentales confeſſiones audiebat. Sicut autem duodecem annis geſſit Epiſcopatum, ita duodecim Eccleſias fundavit, & multa Monaſteria (quæ enumerat Gaſpar Nieſiecki S. J. Tom: III. fol. 401.) tempore autem famis, & peſtis, de ſua ſubſtantia plurimos populos alebat, ita ut totum Regnum miraretur, qualiter pro tantis expenſis, ſufficerent ei facultates. In negotiis Leſci Albi, & Eccleſiæ, tribus vicibus adiit Romam, cùm autem tertia vice Româ rediret, in Civitate Italica Utinenſi in Monaſterio Ordinis Prædicatorum ſanctè obiit A. D. 1229. Poſt mor- *Obiit 1229.*
tem ejus, dum penes ſepulchrum ipſius, virtute Dei miracula fierent, tunc Patres Ordinis Prædicatorum, Conventus Cracovienſis, Corpus ſui Fundatoris de Civitate Utinenſi Cracoviam transtulerunt, illudq; in medio Chori in Eccleſia SSmæ Trinitatis ſepeliverunt. Cui Joannes WĘZYK Archi-Epiſcopus Gneſnenſis, pro eo tempore Abbas Claræ Tumbæ, Mauſoleum marmoreum comparavit; & ſuis Ipſe manibus in eodem depoſuit Anno Domini milleſimo ſexcenteſimo decimo octavo, ac ſequens Elogium apponi curavit:

D. O.

D. O. M.

O S S A

Ivonis de Końskie Odrowąży Divi Hyacinthi Patrui Episco-

M U T I N A, (pi Cracov:

Ad quam A. D. MCCXXIX. vita defunctus est.

C R A C O V I A M

A Patribus Ordin: Prædic: hujus Conventus

A. D. MCCXXXIX.

T R A N S L A T A.

Hic sub rudi saxo conclusa,

C U J U S

In Deum pietatis, Ecclesiam, & Patriam charitatis, testes sunt & monumenta

T E M P L A

Deiparæ Virginis in Foro Cracovien: Claræ Tumbæ, S. Spiritus Craco: Mstovien: Dzierzaznen: Końscen:

M O N A S T E R I A

SS. Trinitatis Ordin: Prædicat: Crac. Claræ Tumbæ Ordin: Cisterci: Mstovien: Can: Reg: S. Aug:

H O S P I T A L E

S. Spiritus de Saxia Crac.

O M N I A

Propriis impensis annis XII. quibus Ecclesiæ Cracovien: præfuit,

EXTRUCTA ET DOTATA.

Joannes Wężyk Abbas Commendatarius Claræ Tumbæ Sepulchrum Hoc

Monasterii sui Optimi Parentis marmore contexit

A. D. MDCXVIII.

Scripserunt de eo Cromerus libro 8vo, Bzovius in propagine S. Hyacinthi, Simon Okolski in Orbe Polono, Petrus Pruszcz, qui ipsi tribuit titulum Beati, tandem Gaspar Niesiecki S. J., Tom: III.

V. Jo-

VI. V. Joannes PRANDOTA Epiſcopus Cracovienſis, de Familia Odrowążorum, proximè conſangvineus S. Hyacinthi, & eodem ſæculo cum ipſo vivens in ſcientiis Philoſophicis, & Theologicis, ſed magis in virtutibus exercitatus, Procurator Canonizationis S. Stanislai Epiſcopi Cracovienſis, multis revelationibus celebris. De opinione ſanctitatis illius Petrus Hyacinthus Pruſzcz Hiſtoricus Polonus ita teſtatur: *Omitto multa beneficia, quæ DEUS Omnipotens penes corpus ejus hominibus auxilium ejus implorantibus præſtat. Illud omittere non videtur mihi: Dum ſub Nicolao IV. Pontifice Maximo, & Zbigneo Oleśnicki Cardinali, & Epiſcopo Cracovienſi, corpus ejus elevaretur A. D. 1444, tunc magna fragrántia, mirabilis & ineffabilis dulcedinis, per quatuor dies durabat, & multos varios infirmos ſuo odore ſanabat.* Hactenus prædictus Author, ex manuſcriptis Eccleſiæ Cathedralis Cracov:

VII. V. JOANNES Polonus, Ordinis Prædicatorum, ad prædicandum Evangelium propenſiſſimus, proinde à Superioribus ſuis miſſus eſt in Sveciam pro prædicando eodē Evangelio. Quia verò in Svecia plurimùm in virtutibus, & prædicatione glorioſiſſimè profecit, ideo promotus eſt ad Epiſcopatum Alboenſem, deinde ad Archi-Epiſcopatum Upſalenſem. Poſthac in certis negotiis miſſus eſt in Galliam, ibiq; mortuus in Civitate Anagnienſi. De Gallia translatum eſt corpus ejus in Sve- *Obiit*
ciam, & in Monaſterio Sagtunenſi ſepultum, & clarum 1291.
miraculis. Obiit die 8va Septembris. A. D. 1291.

VIII, V. NANKIERUS, Natione Sileſius, propter ſanctimoniam vitæ ſuæ, electus eſt ad Epiſcopatum Cracovienſem A. D. 1296. in eoq; piiſſimè ſine ulla nota vixit, ut teſtatur Petrus Pruſzcz. Poſtmodum promotus

ad

ad Episcopatum Vratislaviensem 1326. ubi in mirabili devotione, abstinentia, & mortificatione, pauperis vitam duxit. Missam quotidie celebravit, & aliorum Sacerdotum audivit, & aliis innumeris virtutibus excelluit. Ultimum vitæ clausit diem Nissæ. A. D. 1341. die 10.
Obiit Aprilis, sepultus in Ecclesia Vratislaviensi. Tempore
1341. mortis ejus quædam pia Matrona audivit cantus Angelicos, dum ejus animam Angeli deferebant ad cælum, de quibus cantibus Angelorum Christophorus Kantski scripsit carmina sequentia:

Abstulit hunc Craciæ dives Vratislavia Sedi,
Constantem vitam devenerata Viri.
Namq; refulgebat mirè virtutibus amplis,
Servivitq; DEO, nocte, dieq; suo:
Angelicæ, moriente illo, cecinere cohortes,
O vox! o cunctis! anteferenda sonis.

Samuel Nakielski Historicus Ordinis Nostri in sua Miechovia fol. 255. de eodem piissimo Præsule hæc refert: *Infra hoc tempus Nankierus Episcopus Cracoviensis, exactis in Episcopatu annis sex cum dimidio ad Episcopatum Vratislaviensem lite duorum competitorum per septem annos vacantem, translatus est. Transmigrationis autem suæ, illam præcipuè causam Dlugossus assignat, quod innocenter à Vladislao Loctico alapam pertulisset, dum apud eum pro executione justitiæ, & defensione jurium Ecclesiæ viriliter, constanterq; se opponebat*, &c. Hic Episcopus teste eodem Dlugosso, videns Ecclesiam Cathedralem Cracoviensem situm habere angustum, quæ opere veteri, juxta mores & opes illius temporis, humiliter ædificata constabat, novam opere pulcherrimo ex petra quadrata initiavit. Latitudinem ejus, atq; longitudinem, quantùm spatia loci patieban-

tiebantur extendens, muris antiquis Ecclesiæ à Boleslao Regni Poloniæ Duce, & Monarcha vocato Krzywousty, ædificatæ penitus demolitis.

IX. V. Joannes GROTH Episcopus Cracoviensis, Vir insignis devotionis, exemplaritatis, & pietatis. De opinione ejus sanctitatis, constat ex epitaphio ipsius, conscripto charactere Gottico in folio pargameno, quod in Capella S. Joannis Evangelistæ, in Cathedrali Ecclesia Cracov: habetur clavis in pariete affixum, tenoris sequentis: *Joannes GROTHONIS de Stirpe & Familia Rawa. Romæ literis imbutus, & à Pontifice Joanne XXII. suo olim in studiis sodali, Avinione ad Episcopatum Cracoviensem, sponté illius, & Vladislao Rege alterum commendante, provectus insignem Pastorem, & tam Ecclesiæ, quàm Reipublicæ acerrimum defensorem egit. Pallium quousq; fuit Episcopus Cracoviensis, in sacris portavit. Apud Pontificem Benedictum Papam XII. causam cum Pruthenis agens, obtinuit. Arcem in Iłżá, Ecclesias in Radłow, & Dobrarola muro construxit. Altaria in Arce & Ecclesiá Cracoviensi SS. Cosmæ & Damiani, ac S. Vincentii, & Præbendam apud S. Georgium fundavit, multaq; statuta in Ecclesia Cracoviensi saluberrimá edidit, ac per omnia pié, justè, & forti animo præsidens, deq; Ecclesia sua, & Republica optimè meritus, annò Episcopatus sui 19. salutis vero 1347, ab humanis sublatus, & ad limen hujus Capellæ imprimis reconditus, ubi cùm 175. quiesceret annis, sarcophagô ejus apertô, corporaliter jacere compertus est, de quo beato corpore, odor suavis redolebat, & adinstar violarum odoriferarum fragrantia erumpebat. Et quemadmodum Præsul benignus virtutibus in vita constanter relucebat, sic eô ndiciô, corpus Præsulis exhumatum suavitatem non immutaivit odoris, hic reconditus. Silvester vero Ożarowski Divi*

Sigismundi; Regis Cubiculi Præfectus, Domino Deo imprimis, Ejusq; Beatissimæ Matri, & Sancto Joanni Evangelistæ dehinc Ipsi Episcopo Gentili suo, salutiq; & muneri suo & posterorum suorum, Capellam hanc vetustate incultam, & neglectam refecit; & ornavit, hocq; novo Mausoleo exstructo, pium Joannem Præsulem, honorificè ab ostio in hunc transtulit locum A. D. MDXXII. Constat præterea opinio sanctitatis V. Joannis GROTH ex marmoreo mausoleo, per Silvestrum Ożarowski, Sigismundi Regis Cubiculi Præfectum fundato, supra quod habetur statua ejusdem Joannis GROTHONIS, de marmore albo constructa, sub qua statua habetur inscriptio tenoris sequentis.

O S S A
Servi DEI
Joannis GROTHONIS
Episcopi Cracoviensis
Anno D. MDCCXXXII.
Hic
R E C O N D I T A,
In opinione sanctitatis
Obiit
Anno Domini MCCCLXII.

X. V. Joannes ŁASKI de Stemmate Larissa Archi-Episcopus Gnesnensis, Vir in sua ætate non habuit parem in scientiis, multorum Librorum Scriptor & Author, quorum indicem refert Gaspar Niesiecki S. J. Tom: III. f. 33. Pro Concilio Lateranensi egit Legatum Sigismundi primi Regis Poloniæ. In hac Synodo titulum Legati Nati, sibi & Successoribus suis obtinuit. De pietate autem & sanctitate ejus Hosius Tom. 2. Epi-

stola

ſtola 118. ſic inquit: *Non vulgari quadam vitæ ſanctitate, & in tuenda fide Catholica ſingulari conſtantia præditus fuit.* Eraſmus Roterodamus dedicando ipſi opera S. Ambroſii à ſe emendata 1527. laudat eundem Joannem Łaſki & appellat: *Pietatis Antiſtitem, eruditionis eximium Patronum, omnis pudicitiæ exemplar incomparabile, Epiſcopum pacis & tranquillitatis publicæ ſtudioſiſſimum.* Ad Terram Sanctam, & Sepulchrum Chriſti peregrinatus eſt, indeq; allata Sancta Terra pavimentum Eccleſiæ Gneſnenſis S. Stanislai conſperſit, in eodemq; loco, qui modo dicitur Campus Sanctus, ſepultus eſt. Obiit A. D. 1521. Obiit 1521.

XI. V. Stanislaus HOSIUS S. R. E. Cardinalis, Major Pænitentiarius, Epiſcopus Varmienſis, quantus fuerit in Eccleſia Dei, in Regno Poloniæ, novit totus Orbis. Ejus pietatem, virtutes, mores, & geſta, ſatis glorioſiſſimè carminibus deſcripſit Thomas Treterus, Canonicus & Cuſtos Varmienſis: ego autem hic pro memoria ipſius Epitaphium eidem inſcriptũ adfero, quod eſt hujuſmodi:

D. O. M.

Stanislao Hoſio Polono, S. R. E. Presbytero Cardinali, Varmienſi Epiſcopo, Majori Pænitentiario, vitæ ſanctitate, eruditionis eloquentia, gloria celeberrimo, Catholicæ Fidei acerrimo Propugnatori.

Qui cùm antiquæ probitatis, & Epiſcopalis vigilantiæ præſtantiam, in humilitate, caritate, caſtitate, beneficentia, expreſſiſſet, Hæreticorum ſectas ſcriptis, & conſiliis ſapientiſſimis ferventer oppugnâſſet, multos ab errore revocâſſet, graviſſimiſq; legationibus, pro pace Eccleſiæ Dei, cùm apud Carolum V. & Ferdinandum Cæſares, tum præcipuè in Sacro Concilio Tridentino Pii IV. Pontificis Nomine, feliciſſimè perfunctus, Chriſtianæ Reipublicæ plurimùm profuiſſet, omnium virtutum

Obiit 1579. *exemplis, ad imitandum abundans: obdormivit in Domino nonis Augusti, Anno salutis 1579. ætatis suæ 76.*

Sicut autem Stanislaus Hosius Romæ vitam suam conclusit, ita ibidem tale obtinuit Epitaphium:

STANISLAUS HOSIUS CARDINALIS

Tuus Cracoviæ Civis,	*Poloniæ Senator*
Ecclesiæ Columna,	*Cardinalium Phænix,*
Orbis miraculum,	*Polonicus Patriarcha,*
Religionis Atlas,	*Altera Pauli manus,*
Interpres DEI,	*Tuba Christi.*

Moderator Concilii Tridentini.

Corpus suum posuit ad ædes, trans Tiberim B. V. M. Romæ, Anno Domini 1579, nonis Augusti.

XII. V. Mathias de Buzenin PSTROKONSKI, primo Episcopus Premisliensis, deinde Vladislaviensis. Quantæ pietatis fuerit, satis constat ex vita ipsius, quam scripsit Stanislaus à Łubna Łubieński Episcopus Plocensis, in qua hic Author post enarratas virtutes ejus, tandem fol: 431. sic inquit; *Multa alia pietatis officia, ab eo usurpata, quæ hic paucis perstringam, testimonio esse possunt, quantopere ille Dei & proximi amore flagravit, summum erat in eo vitæ ab omni illecebra carnali conservandæ studium, omnes suspiciones turpitudinis, omnes familiaritates, quæ statum ejus non decerent: vitabat, nullum unquam verbum ex ore ejus prodiit, quod castas aures offenderet, quodve ruborem movere posset: si quid tale ab aliis diceretur, aures oculosq; avertebat, ut quantùm à rerum turpitudine abesset, tantùm se ab obscænitate verborum alienum ostenderet. Crebra jejunia, castigationes spontaneas corporis, aliaq; ad domandam carnem pertinentia in usu habebat. Jejunium Adventus*

Domi-

Domini, ſolenne ſtatumq; illi erat. Curam páuperum gerere, Noſocomia, Xenodochiaq; inviſere, ſæpiſſimè ſolebat, nec pecuniam modò, ſed ſpiritualem etiam eleemoſynam largiebatur, exhortándo pauperes ad ferendas æquô animô ægritudines, reliquaſq; vitæ inopis moleſtias, incitando eos ad pietatis ſtudium, perquirendo de ſtatu eorum, de ratione victûs. In eleemoſinis largiendis, plus quàm facultates ſuæ paterentur, ſine ullo prorſus rei privatæ reſpectu, planè liberaliter profuſus, dumq; eo nomine à domeſticis admoneretur: Dominus providebit: reſpondebat. Idem Mathias PSTROKONSKI erat devotus ergà Sepulchrum Chriſti, ut teſtatur Author vitæ ipſius, dum fol: 270. de gerendo Epiſcopatu ſic inquit: *Deniq; Sepulchri Domini memor, quod cum repoſitum in eo eſſet Corpus Domini, mundum fuiſſe ſignatis lapidibus, oppoſitoſq; Cuſtodes refert Evangeliſta, ipſe cuſtodiam Angelicam, cordi ſuo apponi precabatur.* Obiit in verbis illis: *Ave Maria:* A. D. 1609 ſepultus in Eccleſia Vratislavienſi. Obiit 1609.

XIII. V. Thomas OBORSKI, Suffraganeus & Canonicus Cracovienſis: Lilium candidiſſimum Diæceſis & perauguſti Capituli Cracovienſis. Vitam, ejus virtutes & miracula ſcripſit & typis impreſſit, Stanislaus Kukliński S. J. ad quam remitto Lectorem. Tandem concludendo Librum cap: 20. inquit: *Thomam quicunq; noverant, pro Sancto habebant, ferebantq; vulgo Sanctus Suffraganeus vocabatur. Hinc qui etiam ſacris ab eo Ordinibus initiati ſunt, in parte id felicitatis & gloriæ mecum ponunt. Non minimum communis de ſanctitate cujuſpiam ſenſus indicium eſt, honor ſepulturæ, & pia veneratio rerum attinentium eos, quorum ſanctitatem multum vulgarem exceſſiſſe modum, factorum famæq; celebris teſtimonio, nobis perſua-*

demus.

demus. Quam in rem memoratus Pater Sophronius hisce verbis de Thoma scripsit ad me: Cum opinione sanctitatis mortuus est: quod concursus multorum, loculum corporis ejus tangere volentium, dum ferretur ad Sepulchrum, indicabat. Premebant nos, qui obsequium illud præstabamus defuncto, & strrophiis attingebant urnam, illa deinceps tanquam reliquias habituri. Ex reculis quoq; illius unusquisq; aliquid cupiebat habere. Hactenus ille.

Eadem opinio de pietate & sanctitate ejus constat ex ipso Epitaphio in Arce Cracoviensi posito, quod sic se habet: *Thomas OBORSKI Episcopus Laodicensis, Suffraganeus & Canonicus Cracoviensis J. U. Doctor ad hanc Aram Crucis, in qua quotidie sacris operando, spiritum Deo offerebat, etiam quod mortale habuit, deponi jussit. Virtutes quotquot erant, qui eas tam in vivo, quàm in mortuo laudare nitebantur, vix enumerare sufficiebant & quidquid de his sive dicto, sive scripto pronuntiârunt, minora meritò asseruerunt. Qui non tam titulis in Infula Episcopali, quàm zelò Dei fulgebat, desideria sua non alibi, quàm in latere Christi deponens.* Obiit 1644. *In hoc Viro prisci ævi Pontificum pietatem, sanctimoniam, candorem, humilitatem, laborem, tolerantiam, restitutam Ecclesiæ, suum tempus vidit.*

XIV. V. Mathias à Łubna ŁUBIENSKI, Canonicus Regularis SS^mi Sepulchri, in Conventu Generali Miechoviensi Professus, ejusdemq; Ordinis Præpositus Generalis, deinde Chełmensis, Vladislaviensis, Posnaniensis Episcopus, tandem Archi-Episcopus Gnesnensis, Legatus Natus Regni Poloniæ, Primas, primusq; Princeps. De opinione sanctitatis tam magni Archi Episcopi, Primatis & Principis, multa essent scribenda, sed quia hæc referre longum esset, ideo tantùm adfero testimo-

stimo-

ſtimonium B. Joſephi Calaſſantii Scholarum piarum Fundatoris, quod teſtimonium ex hac occaſione dimanavit. Hoc ipſo tempore quo Vir piiſſimus Mathias Łubieńſki, præfuit Epiſcopus, Cathedræ Vladislavienſi, jam Joſephus Calaſſantius Scholarum piarum Fundator, florebat famâ ſanctitatis Romæ: ad quem celeberrimum virtutibus Virum, permotus ejus gloria ſanctitatis Mathæus Judycki, Archidiaconus Pomeraniæ, in urbe varia negotia Mathiæ Epiſcopi Vladislavienſis promovens, ſimulq; de ſanctitate Epiſcopi ſui valde ſanxius (cùm protunc ſeptuagenarium ageret) acceſſit & ſubmiſsè poſtulavit, ut Mathiæ Epiſcopo, jam ſeptuagenario, vitam longiorem precari dignaretur. Poſt elapſos tres dies in oratione protractos, per B. Joſephum Calaſſantium, idem B. Joſephus Calaſſantius cælitùs informatus & inſtructus, Mathiæ Epiſcopo Vladislavienſi, partim longiorem vitam, partim altiorem in Eccleſia Dei dignitatem prædixit, & magnum Dei Servum prophetavit. Verba ejuſdem B. Joſephi Calaſſantii ad Archi-Diaconum Judycki prolata hic adfero: nempe ſequentia: *Certifico Te Nomine Dei, quòd Mathias Łubieńſki ſit ſanus, vivet diutiùs, & ſuperabit octuaginta annos vitæ ſuæ, eritq; magnus Prælatus, & magnus Servus Dei.* Deſumptum ex vita B. Joſephi Calaſſantii, Italico idiomate conſcripta, & SSmo D. Benedicto XIV. Pontifici Maximo dedicata. Opinionem ſanctitatis piiſſimi iſtius Archi-Præſulis ſolidiſſimè probat, in vita ipſius Hiſtoricus Ordinis noſtri cap: 28. & 29. ad quam vitam remitto benevolum Lectorem. *Florianus Bzydecki.*

Neq; ſolus Hiſtoricus noſter, ſed etiam omnes alii Hiſtorici, quicunq; de Mathia Łubieńſki ſcripſerunt,

adſcri-

adscribunt eidem opinionem sanctitatis, sed omnes referre non est hujus loci, qui illum partim Sanctum, partim Prophetam, partim sanctitatis & innocentiæ Simulacrum appellant.

Ad extremum magna pietas, & summa charitas in Deum Mathiæ Łubieński, constat ex Epitaphio ejusdem, quod in Ecclesia Metropolitana Gnesnensi in marmore ab Executoribus positum & impressum est, tenoris sequentis:

D. O. M.

Mathias Łubieński Sventoslai & Barbaræ Filius, Stanislai Episcopi Plocensis, Adalberti Pułtoviensis Præpositi, Canonici Cracoviensis, Sophiæ Abbatissæ Ołobocensis, & Martini Soc. Jesu Theologi germanus Frater, in Aula Sigismundi III. piè versatus, ex minoribus Sacerdotiis & Regente Cancellariæ, Præpositus Miechoviensis, Custodum SSmi Sepulchri Domini, eorum Professus Institutum. Post à Gregorio X. Chełmensi Ecclesiæ, ab Urbano VIII. Posnaniensi, deinde Vladislaviensi Præfectus, tandem nominatione Vladislai IV. ad Archi-Episcopatum Gnesnensem, Primatum Principatumq; Regni provectus fuit, Summa in Deum pietate, & admiranda humilitate cunctis exemplaris, raròq; animi candore amabilis. Ludovicam Mariam illius Regis Consortem diademmate cinxit, Joannem Casimirum Regem annuntiavit & coronavit. Basilicam hanc ruinis proximam; stabilitati, nitoriq; restituit: & censibus ampliavit. Australem turrim à fundamentis eduxit, ac ære bracteato contexit, Ecclesiam Sponsam, cujus semper decorem dilexit, supremis tabulis hæredem scripsit. Tandem Alberto Łubieński Castellano Siradiensi, Prædecensi Capitaneo, ex Fratre, Martino Stárczewski Abbatiæ Tremesznensis Administratore, Regni Referendario,

ex

ex Sorore, & Andrea Trzebicki Regni Procancellario, Præpoſito Plocenſi Nepotibus, ac ſui Teſtamenti Executoribus complorantibus, dierum gloriæq; plenus, Łovicii placidè obdormivit. A. D. MDCLIIXV. Kalendas Septembris.

Ex hac Illuſtriſſima Domo & Familia, Illuſtriſſimus & Reverendiſſimus D. Vladislaus à Łubna ŁUBIENSKI, Supremus Notarius Regni Poloniæ, Decanus Archi-Cathedralis Gneſnenſis, Scholaſticus Cracovien: nuper Præpoſitus Infulatus Łaſcenſis, magnarum virtutum & meritorum compendium, à Sereniſſimo Auguſto III. Rege Poloniarum nominatus eſt Archi-Epiſcopus Leopolienſis A. D. 1757. Cujus feliciſſimum & longiſſimum Regimen, fiat ex meritis piiſſimi Archi-Præſulis Mathiæ Łubieńſki, & ita proſperum evadat, ut conſequatur famam, gloriam, æſtimationem, & opinionem pietatis, æqualem eidem Mathiæ Łubieńſki, Primati & Primo Principi Regni.

SERIES

Aliquorum Polonorum, extra ſtatum Epiſcopalem exiſtentium, & in opinione pietatis, vel ſanctitatis mortuorum.

I. Iſaias ſeu Eſaias BONER, Patre Magnifico Domino Floriano Nobili Bonero, Matre verò Bronislava Lanckorońſka Nobiliſſima fæmina natus, Ordinis Eremitarum S. Auguſtini in Conventu Cracovienſi ad S. Catharinam Profeſſus. Vir magnis virtutibus & miraculis clariſſimus, ut conſtat ex vita ipſius per Adm̃ R P. Fulgentium Dryacki, Subpriorem Conventûs Cracovienſis A. D. 1670. typîs impreſſa. Hiſtoricus Ordinis

nostri scribens de erectione Monasterii S. Catharinæ Casimiriæ ad Cracoviam sito, de præfato B. Esaia scribit hîs verbîs: *Floruit autem in hoc Monasterio: B. Esaias Boner Cracoviensis S. T. Doctor, Verbi Dei interpres profundissimus, qui multos annos in dicto Cænobio, cum ædificatione utriusq; Urbis tam Cracovien: quàm Casimirien: quorum plurimis erat à sacris confessionibus vivens, circa Annum Domini 1415. æternam illam & immarcescibilem laureolam cum SS. Doctoribus percepturis in cælis, opemq; iis qui suum implorant Patrocinium conferre non cessat.* Hactenus Nakielski. *Cum jam ægritudine correptus decumberet,* B. V. MARIAM cum cætu Angelorum ad se venientem conspexit, quæ pretium & salutem mundi Christum JESUM puerulum in suis ulnis gestans deferebat: hanc verò pene sequebatur comitatus SS. Patronorum Regni Poloniæ, inter cæteros S. Stanislaus, S. Hiacynthus, S. Hedvigis, S. Salomea, S. Cunegundis Regina Poloniæ atq; sic illi B.V. MARIA hilari vultu & mellifluis verbiś locuta est: *Esaia serve mi dilecte, paratus esto, jam possidere Regnum Dei, ab initiis mundi omnibus paratum.* Hactenus vita ipsius.

Samuel Nakielski.

II. B. Michàél GEDROIC, Princeps Lithvaniæ, Canonicus Regularis Ordinis S. Mariæ Demetrii, de Urbe Fratrum de Pænitentia BB. Martyrum, sub Regula Divi Augustini militantium. De hoc exemplarissimo Viro Samuel Nakielski Ordinis nostri Historicus, in sua Miechovia fol: 61. tale dat testimonium: *Proximè hic accedit Videnicense Cænobium in Samogitia, cujus Præpositus Mitra pedoq; Episcopali non ita pridem Sedis Apostolicæ indulto, donatus, in sanctis functionibus uti solet. Quam Præposituram quidā è Prosapia Ducum Gedroiciorum, in rure suo hæreditario, adscriptis amplissimis possessionibus fundâsse narratur,*

ratur, quod nimirum in ea Religione olim Avum suum paternum, B. Michaëlem Gedroicium haberet, qui honori & cæteræ amplitudini, quàm ex prærogativa ducalis eminentiæ consequi potuit, nuntium remittens, in religiosa paupertate, & humilitate, Ordinem dictorum Fratrum, in Cœnobiis S. Marci professus, sanctè & laudabiliter vixit. Et sicut vivens sanctitate plurimùm Ordinem suum illustrabat, ita postquam omnium virtutum religiosarum cursum vitæ exegisset, admirandis virtutibus ac miraculis in Ecclesia S. Marci, ubi depositus est, coruscare non cessat, Deo Sanctorum suorum gloriam indies augente. De eodem Michàële Gedroic, in vita B. Esaiæ edita A. D. 1670. sic habetur pag: 8. *B. Michàël Gedroicius Nobilis Lithvanus, Ordinis S. Mariæ Demetrii de Pœnitentia SS. Martyrum, ad S. Marcum, qui quatuor mortuos ad vitam resuscitavit, & qui aliis quàm plurimis miraculis claret. Obiit exemplarissima morte Anno Domini 1485.* Obiit 1485.

IV. B. Stanislaus CASIMIRITANUS Canonicus Regularis Lateranensis, in Conventu Cracoviensi Sacratissimi Corporis Christi Professus, eximiis virtutibus & miracuis clarus, visionibus tam Christi Domini, quàm B. V. MARIÆ recreatus, ut constat ex vita ipsius. In prima visione sic eum allocutus est Christus D: *Gaudeo Fili Stanislae de insigni ista devotione tua, quâ me una cum S. Stanislao Patrono tuo indesinenter persequeris, ideo tibi dico, viriliter age, & esto robustus, te enim cum Sanctis meis merces copiosa expectat in cœlis.* In secunda visione audivit Christum Dominum sibi dicentem: *Surge, & festina Fili mi, hodie mecum eris in Paradiso.* De virtutibus & miraculis ejus, remitto Lectorem ad vitam ipsius. Obiit devotissimè in illis verbis: *Domine JESU Chri-* Obiit 1489.

ste, Fili Dei vivi, in manus tuas commendo spiritum meum. A. D. 1489. die 30. Maji.

V. V. SVENTOSŁAUS Presbyter sæcularis, divina visione & vitæ sanctitate clarus, cui Petrus Hyacinthus Pruszcz tribuit titulum Beati. Mansionarius Ecclesiæ Archipresbyteralis Cracoviensis B. V. MARIÆ in circulo, quo tempore obierit, & ubi sepultus fuerit, non memorat præfatus Anthor Hyacinthus Pruszcz.

VI. V. Stanislaus à Bogustavice SIERAKOWSKI, Abbas S. Crucis montis calvi, Ordinis S. Benedicti. De hoc piissimo Abbate, Vespasianus Kochowski, in Annalibus Poloniæ, Climactere tertio, lib: 1mo, fol: 30. sic testatur: *Stanislaus à Bogustawice Sierakowski, Ordinis S. Benedicti in vetustissimo ad S. Crucem calvi montis Cœnobio Abbas, altera Sacri Pentecosten die, vitam cum morte commutavit. Genus illi in Cujaviensi tractu de Armis Ogończyk, veteri & honorata Sierakoviorum stirpe à Vladislao IV. jure Patronatus Regii in Præsidem Cœnobio commendatus, suscepto demum regulari habitu, à Religiosis loci in Abbatem canonicè electus fuit. Ubi re ipsa viginti septem annis verum Cœnobiarcham egit. Vir solo Divino cultui intensus, pacis amans, litium osor, & reditus omnes Abbatiæ in decorem Domus Dei convertens. Observavit exactè primævam Cassinensis instituti regulam, austeritate vitæ, ac morum innocentia in eam prolatus sanctitatis opinionem, ut adhuc dum vivus apud politissimum quemq; non fucatæ virtutis lauream ferret. Nihil magis quàm à sæculi vanitate verus Asceta abhorrebat. Hinc ab humano consortio abstractus, solitudini vacavit, à mundanis curis & passionibus liberior. Noveram ego, & quidem sæpius locum adiens, non sine aliqua vitæ Angelicæ admirabilitate, præsertim accedente publica fama, com-*

plures

plures morbidos à medicis nulla curatione, ab eo miraculosè persanatos: ultima linea respondente anteactæ vitæ periodo, dum ritè permunitus Sacramentis placidè admodum & Christianè è sæculo migravit. Relictis non invidiosis in peculio Abbatiali opibus, non pretioso parietum cultu, aut mensarum supellectile, deniq; non evictarum litium monumentis, sed quod magis religioso competit, repertæ catenulæ ferreæ ægre à corpore mortui avulsæ, cruentatæ spinæ, aculeata flagella, edomandæ carni instrumenta, & cum hispido è setis cilicio, paratus ad novissima cucullus.

Ejusdem piissimi Abbatis prodiit Imago Varsaviæ exculpta A. D. 1747. sub qua reperitur talis inscriptio: *Stanislaus à Bogustawice Sierakowski, Abbas S. Crucis montis calvi, Ordinis S. Benedicti, morum innocentia, austeritate Asceticæ & Angelicæ vitæ, complurium à medicis derelictorum miraculosa persanatione, carnis summa mortificatione, paupertatis cultu, deniq; placido in opinione insignis sanctitatis obitu clarus & venerabilis. Teste Vespasiano Kochovio in Annalibus Pol: Climactere III. libro 1. & Historia domestica Monasterii ejusdem calvi montis ad S. Crucem, obiit A. D. 1662. die 30. Maji.* Obiit 1662.

Habui in votis plures Polonos, ac etiam Canonicos nostros, in opinione pietatis vel sanctitatis demortuos referre, sed quia dum hæc colligerem, nova me infirmitas occupavit, ideo ab illis referendis coactus sum abstinere. Qui vult plures piissimos habere Polonos, legat Petrum Hiacynthum Pruszcz, & illos inveniet ibi plùs quàm mille centum. Pro gloria Gentis Polonæ, satis est, quod uno ævo, & ætate vixerint sex Viri sanctitate conspicui, B. Joannes Cantius jam beatificatus, Beatus Isaias Bonerus, B. Michaël Gedroic, B. Stanislaus Casimiritanus, B. Sventoslaus, & B. Simon de Lipni-

Lipnica, qui jam est beatificatus. Hæc tandem breviter scripsi & narravi, ut scirent exteri, esse in Polonia, apta & Cælis, & honoribus Nomina.

INDEX

Sanctorum Regni Poloniæ Patronorum, & Patronarum, quorum hîc elogia adferuntur.

De

De

INDEX
Rerum notabiliorum in hoc libro contentarum.

S. Bri-

Quare

Ko-

Superest, ut Indicem brevissimum, juxta numerum annorum, porrigamus, illorum nempe Polonorum, qui, aut in Episcopali dignitate, aut extra illam constituti, cum opinione sanctitatis obiêrunt in Domino.

PROTESTATIO AUTHORIS.

SIcut firma fide credo, quod Sancta Romana, Catholica & Apoſtolica Eccleſia, ſit infallibilis interpres, & judex omnium veritatum in quacunq; materia adferribilium, ità quæcunq; hic dicta ſunt, omnia intelligere, ac intelligi volo, juxta ſenſum Sanctæ, Catholicæ, & Apoſtolicæ Eccleſiæ, cujus ſupremo judicio omnia ſubiicio.

APPRO-

APPROBATIO ORDINARIA.

LAUREÆ TRIUMPHALES Sanctorum Martyrum, Confessorum, Virginum, non Virginum, Patronorum & Patronarum Regni Poloniæ, ab Authore Reverendissimo M. JACOBO PAULO RADLINSKI, S. T. in Universitate Cracoviensi Doctore, Ordinis Canonicorum Regularium, Custodum Hierosolymitani Sepulchri Christi Domini, Præposito Generali Infulato, sacra Pöési adornatæ, nec Fidei sanctæ, nec bonis moribus contrarium quidquam habentes, ut in orbem, & lucem publicam prodeant, mediante Typô, Sanctorumq; Elogia, & Authoris, tot operibus editis Clarissimi, laborem eruditum proferant, facultatem concedo. In quorum fidem, Datum Cracoviæ, in Collegio Majori Studii Generalis Universitatis 12. Decembris. Anno Domini 1757.

M. CASIMIRUS PAŁASZOWSKI, S. Th. Dr. & Pr. Coll: Major, Canon: Cath: Crac: Libr: per Diæc: Crac: Censor. *mpp.*

Errata sic corrige.

Pagina 3tia v. ultimo propra. lege: probra.
Pag. 4. v. 1mo ornans diademata. lege: ornant niademata
Pag. 8. v. 13. cilicioq; lege: cillicioq;
Pag. 11. v. 13. Dum Gazanorum, lege: Dum Gazarorum
Pag. 12. v. 18. captizant, lege: baptizant
Pag. 13. v. 3. diverterant, lege: diverterunt
Pag. 14. v. 2. vas ignis, lege: in signis.
Pag. 20. v. 6. Præsulis accendit, lege: Præsul hic accendit
Pag. 35. v. 6. postpuam, lege: postquam
Pag. 37. v. 17. qnando maturus erit, lege: dum veteranus erit
Pag. 42. v. 2. cur nam, lege: curnam
Ibidem. Qui semper flere cupiit, l. Qui semper cupiit flere dolere libens
Pag. 24. v. 14. ad sedis redit, lege: ad sedis rediit
Pag. 59. v. penultimo, Emisit, lege: emisit
Pag. 72. v. 9. deytra descendit, lege: dextrè descendit
Pag. 80. v. ultimo, non noterat, lege: non poterat
P. 84. v. 7. sicut enim primo, l. sicut enim major surrexit nemo Joanne
Pag. 38. lege: 83.
Pag. 91. v. 1. limina petri, lege: limina Petri

